Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 193 (5484).
25 АВГУСТ 1984й.
ШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Транспортнинг пассажирларга хизмат қилиш соҳасидаги ишини янада яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда уқтириб ўтиладики, аҳолига транспорт хизматини такомиллаштириш мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантириш КПСС XXVI съезди ўртага қўйган умумий вазифасининг муҳим таркибий қисмидир. Беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида барча республикалар, ўлкалар, областларда жамоат транспортининг ишлаб чиқариш-техникавий базаси анча мустаҳкамланди. Темир йўллар, метрополитенлар, шаҳар ва қишлоқ маршрутларининг янги линиялари, вокзаллар, деполар ва автобус станциялари ишга туширилди. Ҳаракат состави замонавий вагонлар, автобуслар, троллейбуслар, трамвайлар билан тўлдирилди. Ҳозирги вақтда ҳар кеча-кундузда транспортнинг ҳар хил турлари ёрдамида 200 миллионга яқин пассажир ташилмоқда.

Шу билан бирга пассажирларни ташишни ташкил этишда катта камчиликлар борлиги қарорда таъкидлаб ўтилди. Аҳолининг транспорт хизматига бўлган эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилмаяпти. Ёз фаслида одамлар транспортда, айниқса, темир йўл транспортида турли-туман ишкалликларга, қийинчиликларга дуч келмоқдалар, бу эса шикоят ва таъналарга сабаб бўлмоқда. Баъзи темир йўлларда поездларнинг ҳаракат жадвали бузилишига йўл қўйилмоқда. Маълумот-ахборот ва контрол-ревизорлик иши суст йўлга қўйилган. Составларни рейсларга юқори сифатли қилиб тайёрлаш, хизмат маданиятини ошириш ва пассажирларнинг овқатланишини ташкил этиш учун ҳамма иш қилинаётгани йўқ.

Бир қанча жойларда шаҳар транспорти жуда зўриқиб ишламоқда. Автобуслар, трамвайлар, троллейбуслар, метрополитен поездлари кўпинча жуда тиқилинч бўлиб кетмоқда, баъзан уларнинг ҳаракат графигига риоя этилмаяпти.

Қишлоқ жойларда пассажир ташиш етарли ривожланмаяпти. Колхоз ва совхозлар марказий қўрғонларининг бир қисми билан район марказлари ўртасида автобуслар мунтазам қатнамаяпти. Автомобиль йўлларини қуриш, реконструкциялаш ва ремонт қилиш эҳтиёжлардан орқада қолмоқда.

Машинасозлик министрликлари пассажир транспортининг қулай ҳаракат составига бўлган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондирмаяптилар.

КПСС Марказий Комитети шуни уқтириб ўтдики, Темир йўллар ва Денгиз флоти министрликларининг, республикалардаги автомобиль транспорти ва дарё флоти бошқарув органларининг, транспортни ривожлантириш ва пассажирларга хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа идораларнинг раҳбарлари, маҳаллий партия ва совет органлари бир қанча ҳолларда пассажир ташишга эътиборни сусайтириб юбордилар, бу ишнинг социал моҳиятига етарли баҳо бермаяптилар, транспортнинг қониқарсиз ишлаши фактларига муросасозлик билан қараяптилар, унинг ишлаб чиқариш-техника базасини мустаҳкамлаш, хизмат маданиятини ошириш ҳақида етарли ғамхўрлик қилмаяптилар. Мана шуларнинг ҳаммаси одамларнинг кайфиятига ва меҳнат ғайратига салбий таъсир қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети тегишли министрликлар ва идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига кўрсатилган камчиликларни тугатиш мажбуриятини юклади. Уларга аҳолининг ташишга бўлган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондиришни таъминлайдиган ва пассажирларга хизмат қилиш маданиятини юксалтирадиган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш, транспортда кўнгилдагидек тартиб ва интизом ўрнатиш топширилди. Пассажир транспортининг ишлаб чиқариш-техника базаси анча мустаҳкамланиши, унинг моддий-техникавий таъминот, ҳаракат составини ремонт қилиш ва асраш сифати яхшиланиши, ҳаракатни бошқариш ва билет сотишнинг автомат системалари кенг жорий этилиши лозим.

Пассажир транспортининг кадрлари — ҳайдовчилар, проводниклар, диспетчерлар, кассирлар ва меҳнаткашларга хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа мутахассисларни ишга олиш ва уларнинг ўрнашиб қолишини таъминлашга алоҳида эътибор бериш таклиф қилинди. Бу ходимларнинг касб-кор тайёргарлигини янада такомиллаштириш, уларнинг юксак масъулиятни сезадиган ва ўз меҳнатининг халқ учун муҳимлигини англайдиган қилиб тарбиялаш, транспортчиларнинг ишлаб чиқариш ва турмуш шароитларини яхшилаш, уларни уй-жой, болалар муассасалари ва даволаш-профилактика муассасалари билан таъминлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиш зарур.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларига шаҳар транспортидаги ишларнинг аҳволини кўриб чиқиб, аниқланган камчиликларни тугатиш топширилди. Пассажир транспорти ҳамма турларининг узлуксиз, уюшқоқлик билан ишлашини таъминлаш, ҳаракат жадвалига қатъий риоя этиш, автомобиль йўллари, кўчалар, шаҳар ва посёлкаларнинг вокзал атрофи майдонлари яхши сақланишига эътиборни кучайтириш, бунинг учун маҳаллий ресурслардан кенг фойдаланиш топширилди.

Меҳнаткашларни иш жойига элтиб қўядиган тезюрар трамвай линиялари ва махсус автобус маршрутлари миқдорини кўпайтириш вазифаси қўйилди. Иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида ва йирик шаҳарларда пассажир транспортининг ҳамма турларини бошқариш пухтароқ мувофиқлаштирилсин. Пассажирларга қулайлик яратиш, транспорт воситаларидан янада самарали фойдаланиш учун шаҳар корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларининг иш графикларини янада такомиллаштириш назарда тутилади. Қишлоқ жойлардаги аҳолини ташишни кенгайтиришга катта аҳамият берилди.

КПСС Марказий Комитети СССР Госпланига, Темир йўллар ва Денгиз флоти министрликларига, СССРнинг транспорт эҳтиёжларига хизмат қилувчи бошқа министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган Асосий йўналишларини ва планини ишлаб чиқиш чоғида жуда муҳим социал ва иқтисодий вазифа бўлмиш пассажир транспортининг фаолиятини яхшилашни кўриб чиқишни таклиф қилди. Ўн иккинчи беш йилликда аҳолининг транспортга бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришни кўзда тутиш, пассажир транспорти барча турларининг моддий-техникавий базасини ривожлантиришдаги мавжуд номутаносибликларни тугатиш ва уни янада мустаҳкамлаш чораларини кўриш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Оғир машинасозлик министрлигига ўн иккинчи беш йилликда темир йўллар ва метрополитенлар учун пассажир вагонлар, дизель ва электр поездлар ҳамда улар учун керакли запас қисмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш топширилди. Автомобиль саноати министрлиги ишлаб чиқарилаётган автобусларнинг сифати, пишиқ-пухталиги, чидамлилиги ва қулайлигини зудлик билан ошириши керак.

СССР Госпланига РСФСР Министрлар Совети билан биргаликда навбатдаги беш йиллик план лойиҳасини ишлаб чиқиш соҳасида РСФСРда йўл қурилишини кенгайтиришни назарда тутиш топширилди. 1990 йилгача колхоз ва совхозларнинг марказий қўрғонларини район марказлари билан ишончли йўллар орқали асосан туташтириш мўлжалланмоқда.

СССР Транспорт қурилиши министрлигига, Бинокорлик материаллари саноати министрлигига, Қурилиш министрлигига, Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлигига ҳамда Узоқ Шарқ ва Забайкалье районларидаги қурилиш министрлигига вокзалларни ва пассажирларга хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа объектларни қуришни тубдан яхшилаш таклиф этилди. Пассажир транспорти объектларини қуриш қийматини камайтириш ва муддатларини қисқартириш учун СССР Госстройи манфаатдор министрликлар ва идоралар билан, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда 1984-1985 йилларда амалдаги типовой лойиҳаларни қайта кўриб чиқиши ва типовой лойиҳаларни ишлаб чиқиши, уларда янги материаллар ва конструкцияларни кенг қўлланишни назарда тутиши лозим.

СССР Темир йўллар ва Савдо министрликлари олдига пассажирларнинг овқатланишини ташкил қилинишини қатъиян яхшилаш вазифаси қўйилди.

СССР Ички ишлар министрлиги вокзалларда, поездларда, айниқса, шаҳар атрофи ва шаҳар транспортида жамоат тартибини йўлга қўйиш ишини яхшилаши зарур. Транспорт воситалари ва пиёдаларнинг ҳаракат хавфсизлигини ошириш чоралари кўрилиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида уқтириб ўтилишича, транспорт министрликлари ва корхоналарининг партия комитетлари ва партия бюролари коллективларни пассажир ташишни таъминлашга, хизмат қилиш сифатини яхшилашга сафарбар қилишни ўзларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблашлари, илғор тажрибани оммалаштиришга ҳаракат қилишлари, бунинг учун пассажир транспорти ходимларини маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг ҳамма шаклларидан самарали фойдаланишлари, уларнинг серунум меҳнат қилиши ва дам олиши учун шароит яратиб беришлари лозим. Шу билан бирга интизом ва тартибни бузишга йўл қўювчи кишилардан қаттиқ жавоб талаб қилиш, қўполлик, ишга совуққонлик билан қараш, давлат транспортидан ғаразли мақсадларда фойдаланиш ҳолларининг биронта фактини эътиборсиз қолдирмаслик муҳимдир.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари пассажир транспортининг ишини доимо диққат марказида тутишлари, аҳолига пухта ва узлуксиз хизмат қилиниши учун кадрларга нисбатан талабчанликни оширишлари керак. Транспорт корхоналарининг моддий-техника базасини ривожлантириш, пассажирларга хизмат қилишнинг юксак маданиятини таъминлаш устидан контроллик ўрнатилиши лозим. Корхоналар партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг фаолияти транспортчилар ўртасидаги ғоявий-тарбиявий ишни такомиллаштиришга, социалистик мусобақани янада ривожлантиришга қаратилиши керак. Пассажир транспортининг ишини яхшилашда халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ролини кучайтириш катта аҳамиятга эга. Улар пассажир ташиш ва йўл ҳаракати қоидаларини бузиш ҳолларига қарши курашга жамоатчиликни кенг жалб этишлари керак.

ВЛКСМ Марказий Комитетига пассажир транспорти корхоналаридаги комсомол ташкилотларининг фаолиятини кучайтириш тавсия қилинди. Бу корхоналарга ёшларни комсомол йўлланмалари билан юбориш, транспортдаги касбларни эгаллашда уларга ёрдам бериш лозим.

СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, марказий ва тармоқ газеталарининг редакциялари пассажир транспортининг ишига кўпроқ эътибор берсинлар, илғор коллективларнинг меҳнатини, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибасини, социалистик мусобақанинг боришини равшанроқ кўрсатиб турсинлар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси партиянинг XXVII съездига тайёргарлик муносабати билан ўзининг навбатдаги мажлисида ўртоқ К. У. Черненконинг КПСС Уставига баъзи ўзгартишлар киритиш эҳтимоли тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқди. Маълумки, ҳозир амалда бўлган Устав тасдиқланганидан кейин орадан йигирма уч йил вақт ўтди. Унга партия XXIV съездида сўнгги бор қисман ўзгартишлар киритилган эди. Шу давр ичида партия хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликнинг янги тажрибасини орттирди, ички партиявий муносабатлар янада ривож топди, партия ташкилотларининг омма билан алоқалари янада мустаҳкамланди.

Сиёсий бюро ривожланган социалистик жамият сиёсий системасининг ўзаги бўлмиш КПССнинг раҳбарлик роли ошиб бораётганини эътиборга олиб, партиянинг ички турмушини ташкил этишга, унинг ҳамма бўғинларининг иш услуби ва методларига, коммунистларнинг активлиги, масъулияти ва интизомига нисбатан янада юқори талаблар қўяётганлигини эътиборга олиб, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси устида ишлаш билан айни бир вақтда партия Уставига эҳтимол тутилган ўзгартишлар ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни умумлаштириб, тайёрлашни мақсадга мувофиқ деб топди. Шу мақсадда КПСС Марказий Комитетининг Комиссияси тузилди.

Сиёсий бюро 1984 йил бошидан буён СССР Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлигида, СССР Электр техника саноати министрлигида, Украина ССР Озиқ-овқат саноати министрлигида, Белоруссия ССР Енгил саноат министрлигида ва Литва ССР Маҳаллий саноат министрлигида корхоналарнинг хўжалик соҳасидаги мустақиллигини кенгайтириш ҳамда масъулиятини кучайтириш юзасидан ўтказилаётган иқтисодий экспериментнинг дастлабки якунларини муҳокама қилди. Юксак кўрсаткичларга эришишдан меҳнат коллективларининг манфаатдорлигини оширишга қаратилган тадбирлар комплекси умуман уларнинг хўжалик фаолияти якунларига ижобий таъсир ўтказаётганлиги қайд этилди. Энг муҳим кўрсаткичлардан бири — шартномавий мажбуриятларни ҳисобга олиб маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши яхшиланди. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига олинди, маҳсулот таннархини камайтиришга доир топшириқлар ва социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Тегишли министрликларнинг корхоналарида иқтисодий иш яхшиланди, мавжуд резервларни сафарбар этишда министрликларнинг ташаббуси ошди. Кўпгина меҳнат коллективлари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръатларини жадаллаштиришга ва унинг сифатини яхшилашга эришдилар.

Шу билан бирга, деб уқтирилди мажлисда, хўжалик юритишнинг янги шароитлари вужудга келтираётган имкониятлардан ҳали тўла-тўкис фойдаланилмаяпти, бу эса корхоналарнинг, Бутуниттифоқ ва республика саноат бирлашмаларининг коллективларидан, министрликлардан, марказий иқтисодий идоралардан, маҳаллий партия ва совет органларидан иқтисодий ишни янада активроқ қайта қуришни, раҳбарлик услуби ва методларини такомиллаштиришни талаб қилади.

Сиёсий бюро СССР Министрлар Совети билан иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг 1985 йилда хўжалик юритишнинг янги шароитларини бир қанча тармоқларнинг, жумладан, машинасозлик, қора металлургия, озиқ-овқат ва енгил саноат, маҳаллий саноат ва аҳолига маиший хизмат соҳаларига ҳам жорий этиш тўғрисидаги таклифларига қўшилди. Айни вақтда орттирилган тажрибага асосланиб, экспериментни кенгайтириш билан бирга, унинг айрим шарт-шароитларини янада такомиллаштиришни таъминлаш, бунда хўжалик ҳисобини изчиллик билан мустаҳкамлаш, иқтисодий механизмнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, меҳнат, материал ва молия ресурсларидан яхшироқ фойдаланишга таъсирини кучайтириш, шунингдек эксперимент ўтказиладиган тармоқларнинг ўзига хос хусусиятларини янада тўла-тўкис ҳисобга олишни назарда тутиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига иқтисодий эксперимент ўтказаётган меҳнат коллективларидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтириш, белгиланган тадбирлар турмушга татбиқ этилиши устидан доимий контроллик қилиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида давлат ва хўжалик қурилишининг, шунингдек мамлакатимиз ташқи сиёсий йўлини ўтказишнинг бошқа баъзи масалалари кўриб чиқилиб, ҳал этилди.

— Ягона сиёсий кун —

МУШТАРАК ИШГА ДАХЛДОРЛИК

Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларида навбатдаги ягона сиёсий кун ўтказилди. Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, область, шаҳар ва район партия комитетларининг аъзолари, совет, касаба союз органларининг ходимлари, хўжалик раҳбарлари, саноат корхоналарининг, қурилишлар, муассасаларининг, ўқув юртларининг, колхоз ва совхозларнинг меҳнат коллективлари ҳузурида сўзга чиқдилар. Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажариш билан боғлиқ актуал мавзуларни муҳокама қилишда аҳоли барча табақаларининг вакиллари актив иштирок этдилар.

24 август куни Тошкентнинг меҳнат коллективларида «Шаҳарда намунали тартибни сақлаш — ҳар бир меҳнатчининг бурчи» мавзуида манфаатдорлик билан суҳбатлашиб олинди. Бунда гап тошкентликларнинг Ўзбекистон пойтахтини юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун умумхалқ ҳаракатидаги иштироки тўғрисида борди.

Тошкент областида — «Инсон бахт-саодати — партиянинг олий мақсади», Навоий областида — «Партия ташкилотларининг кучи — ҳар бир коммунистнинг активлигидадир», Бухоро областида — «Идеологик, сиёсий-оммавий ишлар савиясини оширайлик», Андижон ва Фарғона областларида — «Партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш — партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаси», Самарқанд областида — «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш — бутун партиянинг иши», Наманган ва Жиззах областларида — «Партия ва давлат интизомини, кадрлар билан ишлашни янги вазифалар даражасига кўтарайлик», Сурхондарё областида — «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олайлик», Қашқадарё областида — «Илғорлар тажрибаси — оммага», Хоразм областида — «Кадрлар билан ишлашнинг ленинча услуби», Сирдарё областида — «Социалистик мусобақани ташкил этишга нисбатан янги талаблар» мавзуида лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Учрашув ва суҳбатлар чоғида меҳнаткашлар республика партия ташкилоти кўраётган ҳамда топширилган иш учун кадрларнинг масъулиятини оширишга, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, барча мавжуд камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирларни астойдил маъқулладилар. Ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг вакиллари муштарак ишга дахлдор эканликлари тўғрисида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг яқинлашиб келаётган 60 йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан нишонлаш иштиёқи тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ ВА ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

КЕЧА шаҳар саноат корхоналарида, қурилишларида, транспорт ташкилотларида, фан, маданият, соғлиқни сақлаш, маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалиги муассасаларида ягона сиёсий кун бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар ва район комитетларининг сиёсий докладчилари, лекторлари меҳнаткашлар ҳузурида «Шаҳарда намунали тартибни сақлаш — ҳар бир меҳнатчининг бурчи» деган мавзуида доклад қилдилар. Сиёсий докладчилар ва лекторлар шаҳар партия ташкилоти, халқ депутатлари Советлари, ҳуқуқни муҳофаза этиш органлари, жамоат ташкилотларининг Тошкентни юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун мусобақани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишлари тўғрисида меҳнаткашларга гапириб бердилар.

Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари, шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш масалаларига учрашувларда катта эътибор қаратилди.

Меҳнаткашлар билан учрашувларда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин, шаҳар партия комитетининг секретарлари А. В. Гончарова, С. М. Юсупов, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. Н. Колесников, Ўзбекистон ССР прокурори А. В. Бутурлин, Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Н. Иброҳимов, шаҳар партия комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари қатнашдилар.

КОНЧИЛАР БАЙРАМИ

Республика жамоатчилиги ишчилар синфи етакчи отрядларидан бирининг профессионал байрами — шахтёрлар кунини нишонламоқда. Ўзбекистон кончилари бу кунни меҳнат туҳфалари билан кутиб олдилар: йил бошидан буён ер ости хазиналаридан пландан ташқари салкам 40 минг тонна ёқилғи қазиб чиқардилар. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада «Ангренский» разрезининг коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бу коллектив топшириққа қўшимча равишда бир неча ўнлаб эшелон ёқилғи жўнатди.

Шахтёрлар куни арафасида Тошкент, Ангрен, Шарғунда ва республиканинг бошқа шаҳарларида тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, социалистик мусобақа ғолиблари муборакбод этилди. (ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг нутқ ва мақолаларидан иборат китоб бу ерда босиб чиқарилганлиги Япониянинг ижтимоий ва сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Китобни «Кокусай бунка сюппанся» нашриёти чоп этган.

К. У. Черненконинг япон китобхонига мурожаатномаси Япония жамоатчилигининг катта эътиборини жалб қилмоқда.

● 23 август куни СССР Министрлар Совети Президиумининг атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш комиссияси ўзининг навбатдаги мажлисини ўтказди.

Комиссия СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги давлат плани ҳамда 1986-1990 йилларга ва 2000-йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари лойиҳаларининг «Атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш» бўлимини кўриб чиқди.

Тошкент метроси иккинчи линияси биринчи навбатининг қурилиши жадал суръатлар билан давом этмоқда. Ана шу биринчи навбатнинг беш станцияси темир йўл вокзалини шаҳарнинг марказий кўчаларидан бири — Навоий кўчаси билан туташтиради. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига ана шу участкани муддатидан 14 ой илгари ишга тушириш мажбуриятини олган метросозлар иш суръатини бир дақиқага ҳам сусайтиришмаяпти.

СУРАТДА: «Тошкент» станцияси қурилишида зарбдорларча меҳнат қилаётган метросозлардан бўёқчи Н. Ульдяков ва сувоқчи А. Черкашин.

«Динамо» (М) — «Пахтакор» — 5:0

● Тошкентнинг «Пахтакор» командаси кеча СССР чемпионатининг навбатдаги турида Москвада маҳаллий динамочилардан йирик ҳисобда (0:5) мағлубиятга учради. Пахтакорчилар дарвозасига тўпларни Газзаев, Аргудяев (иккитадан) ва Пудишев киритдилар.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: МАСК — «Торпедо» — 3:4, «Қайрат» — «Спартак» — 0:0, «Металлист» — «Днепр» — 2:1, «Арарат» — «Шахтёр» — 1:0, «Нефтчи» — «Динамо» (Тбилиси) — 1:1, «Зенит» — «Черноморец» — 0:1, «Жальгирис» — «Динамо» (Киев) — 1:0, «Динамо» (Минск) — АСК 3:0.

● ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Зарбдор вахтада

БУГУН эрталаб ўраш ва қадоқлаш ускуналари тажриба конструкторлик ва технология бюросининг хизматчилари одатдагидек ўз иш жойларини эгалладилар. Касаба союзлар ҳаракати кунига бағишланган шанбалик ана шундай бошланди. Шанбалик вахтани юксак меҳнат активлиги билан ўтказиш, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш, ишлаб топилган маблағларни Совет Тинчлик фондига ўтказиш шиори остида ўт-мокда.

Бир кун олдин бюронинг мажлислар залида коллективнинг митинги бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан токарь, Фрунзе район Советининг депутати М. Назаров, Улуғ Ватан уруши ветерани, техника бўлими бошлиғининг ўринбосари В. Баришников, етакчи инженер, хотин-қизлар Советининг раиси С. Борисова ва бошқалар совет кишилари партия ва ҳукуматимизнинг ер юзида тинчликни сақлаб қолишга қаратилган тинчликсевар сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари ҳақида гапирдилар.

— Совет кишилари, — деди улар, — тинчликда яшашни истайдилар, аммо қуролларнинг мавжуд тенглиги бузилишига йўл қўймайдилар. Якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда шундай дейилади: «Биз ҳамиша уюшқоқлик билан, унумли меҳнат қиламиз, мамлакатимиз мудофаа қудратини амалий иш билан мустаҳкамлаймиз. Зарбдор меҳнатимиз — империалистларнинг агрессив ҳаракатига жавобимиздир. Шунинг учун ҳам август ойининг сўнгги шанбалигини иш куни деб эълон қиламиз, шу куни ишлаб топилган маблағларни Тинчлик фондига ўтказамиз».

Тинчлик зарбдор вахтасида И. Газизов бошлиқ пешқадам автомат йиғувчилар бригадаси, М. Татаринов бошлиқ токарлар бригадаси, А. Вольников ва С. Нурматов бошлиқ фрезерчилар бригадалари ўрнак бўлишди. Ана шу бригадалар энг юқори меҳнат унумдорлигига эришдилар.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда коллектив шу куни бир неча юз сўмлик иш бажарди. Бу маблағлар давлат банкига — Совет Тинчлик фондига ўтказилади.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ўзбекистон Маҳаллий саноат министрлиги эълон қилган энг яхши совға буюмлари конкурсига Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган дастлабки совғалар олинди. Уч хилдаги кўркам сўзаналар, шу жумладан, бадиий буюмлар фабрикасининг чеварлари тўқиган духоба сўзана, нозик металл ип билан безатилган дастурхонлар (уларни фабрика ишчилари уйда тўқишган), музика асбоблари фабрикасининг безакли дуторлари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Маҳаллий саноат министрлиги корхоналари юбилейга бағишлаб, 2 минг сўмликдан зиёд совға буюмларини ишлаб чиқаради.

●

Хўжалик-маиший буюмлар фабрикаси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли юбилейи шарафига қўлда гул солинган миллий сопол идишларнинг дастлабки намуналарини тайёрлайди. Кўзалар ва чойнаклардаги расмлар серқуёш ўлкамизда Совет ҳокимияти йилларида рўй берган улкан ўзгаришларини акс эттиради.

Корхонада бирйўла ульяновскликлар методи бўйича ёғоч қошиқлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Илгари қошиқлар икки қисмдан иборат бўлиб, улар бир-бирига елимланар эди. Цехда ишга туширилган янги ярим автоматик линия ана шу жараёнга барҳам бериб, меҳнат унумдорлигини бирмунча ошириш имконини берди.

Ҳозир фабрикада миллий пойафзаллар ишлаб чиқариладиган чармга ишлов бериш участкаси ташкил этилмоқда.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 26 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 18—20, эртага кундузи 36—38 даража иссиқ бўлади.

ИШ ФАҚАТ СИРТДАНГИНА ЖОЙИДА

ПАРТИЯ ТУРМУШИ:
ҳисобот ва сайловлар

Афтидан, агрегат заводи тарихи шу цехдан бошланган бўлса эҳтимол — ишлаб чиқариш бўлинмаси сифатида у биринчи рақам билан ёзилади. Бугунги кунда бу Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб чиқаришнинг муҳим участкасидир — пахтачилик тракторлари учун олдинги ва орқанги телескопик кўприклар, картерлар ва бошқа агрегатлар, эҳтиёт қисмлар ва узеллар айнан шу ерда тайёрланади. Улар Ўзбекистоннинг қарийб ҳамма областларига, шунингдек мамлакатнинг пахтакор республикаларига юборилади.

Айнан шу нарса цехнинг технологик структурасини белгилади: бу ерда талайгина участкалар — механик қайта ишлов участкасидан тортиб, комплектация, транспорт воситалари, агрегатларни йиғиш ҳамда бўяш-қуритиш участкаларигача ташкил этилди.

Ўн йиллар мобайнида-юзага келган ишлаб чиқариш тинмай такомиллашяпти. Коллективда талайгина биринчи класс мутахассислар бор. Мусобақа пешқадамлари қаторида коммунистлар — слесарь-ремонтчи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими, завод партия комитети аъзоси Мирраҳим Ортиқов, автоматчи Виктор Липатов, слесарь, меҳнат ветерани Жўрабой Йўлдошев, бригадирлар Тоҳир Мирзаев, Шуҳрат Абдурашидов, силлиқловчи Владимир Шейн, термист Собир Ибрагимов ва бошқалар бор. Қисқаси, ишлаб чиқаришнинг йўналишини белгилаб бераётган, ёшларга ибрат бўлса арзийдиган ўзак бор. Асосий агрегатлар бу ерда фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилади.

Ишлаб чиқарувчиларнинг юксак самарали меҳнати мусобақа якунларидан кўриниб турибди. Биринчи цех коллективи ўтган ярим йиллик мобайнида беш марта (завод асосий цехлари ўртасида) мусобақада биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллади. Тўғри, июль ойида орқага кетилди: ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича план 96,4 процент, номенклатура бўйича 96,6 процент адо этилди. Ишлаб чиқариш ҳажми суръати бу даврда 1 процентга камайди.

Лекин бу ерда цехни айблаб бўлмайди. Бу қолоқлик заводда юзага келган вазият билан изоҳланади — моддий-техник таъминот ёмон йўлга қўйилганлиги сабабли завод бир қатор асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича июль ойи планини уддалай олмади.

Шундай қилиб, сиртдан қараганда, кўрсаткичлар бўйича ҳукм чиқарилса, цехда ишлар у қадар ёмон эмас. Коллектив бошқа бўлинмаларга намуна қилиб қўйиляпти.

Лекин бу ишнинг ташқи томони, агар чуқур ўрганиладиган бўлса ишлаб чиқаришдаги аҳвол у қадар яхши эмаслиги маълум бўлади. Ойлик планларни бу ерда ҳар қандай йўл билан, амал-тақал қилиб, катта моддий-техник харажатлар билан бажаришга ўрганиб қолишган.

Ойнинг охирги кунларигача план бажариладими ёки йўқми билиш қийин бўлади. Шундай ҳоллар ҳам бўлганки, янги ойнинг бошида ўтган ой планини «беркитиш учун» ҳа бўл-ҳа бўл давом этади. Бошқача айтганда, ошириб ёзишга, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми танқид қилган хўжалик юритиш услуб ва методларига интилиш сезилиб туради.

—Трактор заводидан агрегат заводига телеграмма — асосий агрегатлар ва узелларни тайёрлашда жиддий нуқсонларга йўл қўйилганлиги ҳақида рекламация келмаган кун кам бўлади, дейди цех контроли бюроси бошлиғи коммунист Елена Чернявская. — Бу буюмларда Сифат белгиси турибди-ку.

Нуқсонлар доираси жуда кенг, бу яхши бажарилмаган механик қайта ишлов, картерлар, фланцлар ва бошқа узелларни йиғишда технология ва техник шартларнинг бузилиши ва бошқалардир. Жумладан, энг муҳим узеллардан ҳисобланган картер тешиклари ёмон тайёрланади. Бу нарса трактордан фойдаланиш имкониятларини пасайтиради.

— Меҳнатни ташкил этиш, — деди механика участкаси силлиқловчиси Вера Бабицкая, — жуда паст даражада. Шундай бўладики, деталь бору, ускуна созланмаган. Ремонтчиларни 3—4 соат кутасиз. Айниқса биринчи сменада бекор туриб қолиш ҳоллари кўп бўлади. Станок ишлаб турган бўлса деталь вақтида етказиб берилмайди.

Станокларни профилактик кўрикдан ўтказиш ва ремонт қилишнинг мавжуд системаси лозим бўлган даражада амалга оширилмайди, шошма-шошарлик билан қилинган ремонт сифати эса паст бўлади. Фрезерлик станоклари моторлари айрим ҳолларда бир-икки смена ўтмай куйиб кетади. Бу эса ҳеч кимни ташвишлантирмайди.

Цех инженерлик хизмати иш даражаси (бошлиғи коммунист Х. Абдуллаев) шу кун талабларига жавоб бермайди. Ишлаб чиқариш харажатлари пландаги нормативдан анча юқори. Талайгина ишчилар, ҳатто ўз касбини яхши билганлар ҳам, ташаббус кўрсатмай ишлашади. Йиғилишда бир қатор нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, ишчилар цехдан барвақт кетиб қолишади.

Ишлаб чиқариш ва технология интизоми кўнгилдагидек эмас. Прогул ва ишга кечикиб келиш ҳоллари шу қадар одатдаги воқеа бўлиб қолдики, цех раҳбарлари ва партбюро раҳбарлари бу иллатга лоқайд бўлиб қолишди. Фақат ярим йилликнинг ўзида мана шу сабаблар билан 700 киши-соат йўқотилди. Бу вақтда эса 12 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин эди. Шуниси диққатга сазоворки, цехда иш ҳақи даражаси меҳнат унумдорлигидан анча юқори. Улар ҳаммаси ишлаб чиқаришдаги ишнинг аҳволига таъсир кўрсатмай қолмади.

Бу проблемалар цех партия бюроси, коммунистларга маълуммиди? Умуман, долзарб ва етилган масалалар партбюро секретари В. Мамадалиев қилган ҳисобот докладида ўз ифодасини топди. Кўпгина коммунистлар, шу жумладан партбюро аъзоларига йиғилиш минбаридан жиддий танқидий фикрлар айтилди.

Жумладан, деди В. Мамадалиев, автомат, картер, кожух участкалари бир маромда ишламаяпти. Кўпинча бу ерда технология бузилмоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган коммунистлар эса меҳнатни ташкил этишни яхшилашга таъсир кўрсатмаяптилар.

Цехда ҳозир 20 дан ортиқ бригада мавжуд. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илғор методи самарасишубҳасиздир. Бироқ, бу иш охирига етказилмади. Жумладан, телескопик кўприкларни йиғиш, механика участкаларида комплекс бригадалар ташкил этиш масаласи чўзиб юборилипти.

Картер участкасидаги бригадаларда ишни ташкил этиш даражаси шу кун талабларига жавоб бермайди. Бу ерда ишлаётган КПСС аъзолари Ш. Селямов, мастер А. Тошпўлатов ва бошқалар етилган масалаларни ҳал этишда коммунистик принципиаллик кўрсатишмаяпти, коллективни олдинда турган ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал этишга жипслаштириб, жалб этишолмади.

Шундай савол туғилади: бундай шароитда партбюро ва унинг секретари қандай йўл тутяпти? Ушбу масалалардан айримлари, соф ишлаб чиқариш масалалари партия йиғилишида, бюро мажлисларида муҳокама қилинди. Муҳокама этилган масалалар бўйича батафсил қарорлар қабул қилинди. Лекин уни ижроси устидан етарли назорат ўрнатилмади.

Афсуски, партия бюроси фаолиятининг бу муҳим томони ҳисобот докладида амалда ўз ифодасини топмади.

Партия бюроси ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишни идеологик таъминлаш масаласини унутиб қўйди.

Сўзга чиққанлар цех комсомол ташкилотидаги ишнинг аҳволи ташвишлантирарли эканини айтиб ўтишди. Ишлаётган Ўзбекистон ЛКСМ аъзоларидан 20 га яқини ташкилот ҳисобига туришмади. Сайланган комсомол бюроси амалда ишламаяпти. Ишнинг бу секторига масъулиятли бўлган партбюро аъзоси А. Клокотов цех комсомол ташкилотидаги ишнинг бундай аҳволдалигининг сабабларини тушунтириб бера олмади.

Цех халқ назоратчилари фаолиятсизлиги ҳам эътиборни тортади. Ҳисобот даврида халқ контроли группаси (раиси мастер коммунист И. Николаев) бор-йўғи иккита рейд-текширув ўтказди. Партбюро бундан ташқари ишлаб чиқариш маданияти бўйича жамоат комиссияси фаолиятини жонлаштириш бўйича ҳеч бир иш қилмади.

Цехда аслида кўргазмали агитация йўқ. «Чақмоқ», деворий газеталар чиқарилмайди. Мусобақани ташкил этишга, унинг натижаларини таққослашга, илғор тажрибаларни айри бошлашга етарли эътибор берилмайди.

Партбюро фаолиятидаги бу нуқсонларнинг сабаби нимада? Афсуски, докладда ишнинг аҳволи етарли таҳлил этилмади: партбюро секретари В. Мамадалиев ҳисобот докладининг бу муҳим қисмини тайёрлашга улгурмади, йиғилишга нари-дан-бери ёзилган етти варақ қўлёзма билан келди. Мана шунинг учун ҳам доклад коллективдаги партиявий-ташкилий ва идеологик ишларнинг муҳим масалаларини қамраб олмади. Бу шунинг учун ҳам шундай бўлдики, доклад афтидан, партбюрода, йиғилиш арафасида муҳокама этилмаган.

Бошқа бир факт ҳам эътиборни тортади. Йилнинг энг асосий йиғилиши бўлган ҳисобот-сайлов йиғилиши ғоят муҳим ва масъулиятли тадбирдир. Коммунистлар партбюро ишини ишчанлик вазиятида муҳокама қилиш, унинг бир йиллик фаолиятига баҳо бериш, келгуси давр учун иш планларини белгилаш, хотиржам, ишончли вазиятда суҳбатлашиб олиш учун тўпланадилар. Бунда вазиятнинг ўзи, бино— йиғилиш жойи катта роль ўйнайди.

Агрегат заводининг 1-цехи партия бюроси аъзолари йиғилишни ошхонада ўтказишга қарор қилишди. Бу ерни яхши деб бўлмасди. Ишлаётган вентиляция системаси шундай гувиллардики, саккиз қадам наридаги кишининг сўзини эшитиб бўлмасди. Бундан ташқари ошхона биносига тамадди қилиш мақсадида ишчилар кириб-чиқиб туришарди... Бу вазият куннинг энг муҳим масаласини ишчанлик билан муҳокама қилишга ёрдам бермади.

Йиғилиш цехнинг янги сайланган партия бюросига коллективда партиявий-ташкилий, идеологик ва тарбиявий ишларни кучайтиришни, меҳнат ва технология интизоми даражасини оширишни таклиф этди. КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида иш услуби ва методини яхшилаш, маъмуриятнинг хўжалик-иқтисодий фаолияти ва ишлаб чиқариш устидан партия назоратини доимо амалга ошириш зарур.

В. Мамадалиев яна 1-цех партия бюроси секретари қилиб сайланди.

М. САВЕЛЬЕВ.

А. И. Ульянова-Елизарова туғилган куннинг 120 йиллигига

КУРАШГА БАҒИШЛАНГАН УМР

Ульяновскдаги В. И. Лениннинг уй-музейи 1923 йилда очилган, ўша даврдан бери бу ерни курраи заминимизнинг турли бурчакларидан келган 11 миллиондан ортиқ киши зиёрат қилди. Доҳий уй-музейи меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Октябрь революцияси ордени билан тақдирланди.

Александр ва Владимир: икки забардаст революционер. Улар билан боғлиқ деярли барча воқеаларда Аннанинг исмига дуч келинади. Бу — бежиз эмас. Аня ёшлигиданоқ аввал Сашанинг, кейинчалик Володянинг энг яқин дўсти, маслакдоши бўлган. У оилада тўнғич фарзанд бўлганлиги туфайли гимназияни биринчи бўлиб тугаллайди. Авваладан аҳд қилиб қўйгандек Петербургга бориб, Бестужев олий хотин-қизлар курсида ўқиш орзусига интилади. Аммо Петербургга у Саша билан бирга бориш орзусини рўёбга чиқаришни бир йил орқага суради.

Мана, ниҳоят пойтахт. Ўн тўққиз ёшли Анна бу пайтда француз, немис, инглиз тилларини мукаммал эгаллаган, итальян ва болгар тилларини ўргана бошлаган, чуқур билимли, лекин табиатан жуда уятчан бўлиб, Петербургнинг шовқин-суронли ҳаётига кўникиши осон бўлмади. Уни укаси Александрнинг пинҳона олиб бораётган ишлари ҳам ташвишга солмай қўймасди. 1887 йил 1 мартда у Саша яшайдиган квартирага келганда қамоққа олинганда, бу ташвишлари асосли эканлигини билди. Аммо бутун ҳақиқатни — укаси подшога суиқасд қилишда айбланиб, қатл қилинганлигини қамоқхонадан чиққанидан кейингина эшитди.

Шундан сўнг Анна Қозон яқинидаги Кокушкино қишлоғига сургун қилинади. Бу ерда, бироз кейинроқ Қозонда, Алакаевка ва Самара (ҳозирги Куйбишев шаҳри)да у иккинчи укаси Владимир билан бирга яшади.

Анна Ильинична ўз хотираларида бу йилларни Владимир Ильичнинг ҳаётидаги энг муҳим давр бўлган: бу вақтда унинг революцион қарашлари узил-кесил шаклланган», деб ёзган эди.

Анна Ильинична шу даврдан бошлаб революцион фаолиятда Лениннинг энг яқин ёрдамчиларидан бирига айланди. У Владимир Ильич томонидан тузилган «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» ишида фаол қатнашди. РСДРП Москва комитетининг аъзоси, «Искра» агенти бўлди, «Қонли якшанба» фожиасини ўз кўзи билан кўрди...

1905 йил 8 январь оқшомида Анна Ильинична Нарва заставасида гапончилар томонидан чалғитилган ишчилар эртага, якшанба куни подшо ҳузурига боришга тайёргарлик кўраётганларидан хабар топди.

— Сизларни подшо олдига яқинлаштиришмайди ҳам,— деди у ишчилар билан суҳбатда.— Ҳаммаси сизларни қамоққа олиш ва дўппослаш билан тугайди.

Бироқ, ишчиларни бунга ишонтириб бўлмади. Анна Ильинична ўша кечаси Петербург комитетига келганида большевиклар намойишга чиқадиган ишчилар билан бир сафда бўлишга қарор қилганликларини эшитди.

— Ҳаётимда кўп мусибатли воқеаларга дуч келганман,— деган эди Анна Ильинична «Қонли якшанба»нинг 15 йиллигига бағишланган йиғилишда сўзлаган нутқида.— Аммо бу кун бутун умримдаги энг даҳшатли кун сифатида ёдимда қолган.

У Сарой майдонида қонга беланиб ётган гўдакларни, қанчадан-қанча қариялар, хотин-қизларнинг мурдаларини ўз кўзи билан кўрган. Бундай ваҳшиёна қирғиндан жунбушга келган халқ оммасининг ғазабини ҳам кўрган. Бу 1905 йилги революция алангаси ўт ола бошлаганда рўй берган эди.

Анна Ильинична «Правда»ни чиқаришда қатнашди, «Работница» журналининг редколлегия аъзоси бўлди. Россиядаги партия ташкилотлари билан чет элдаги большевистик марказлар ўртасидаги алоқа у орқали амалга ошириларди. Бу вақтда ўзи сингари революционер бўлган М. Т. Елизаров билан турмуш қурган А. И. Ульянова бир неча бор қамоққа ҳам олинди.

Совет ҳокимияти ўрнатилгандан сўнг Анна Ильинична ўз зиммасига болаларни муҳофаза қилиш вазифасини олди. У социал таъминот, кейинчалик маориф халқ комиссариатларининг болаларни муҳофаза қилиш бўлимига мудиралик қилди. Мамлакатда очлик, вайроналик ҳукм сурган, гражданлар уруши ва чет эл интервенцияси давом этаётган бир пайтда етим-есирларни боқиш, парвариш қилиш, ўқитишни йўлга қўйиш жуда мушкул вазифа эди. Шунинг учун ҳам М. Горький болаларни муҳофаза қилиш ишини «қаҳрамонона меҳнат» деб атаган эди. Бу сўзларни, айниқса, Анна Ильиничнага тааллуқли деса бўлади. У бу ишга умрининг сал кам тўрт йилини сарфлади. Сўнг В. И. Лениннинг бевосита иштирокида, ВКП(б) Марказий Комитетининг махсус қарори билан ташкил этилган партия тарихи институтида, «Пролетарская революция» журналида ишлади. Владимир Ильич Ленин ҳақида бебаҳо хотиралар яратилганлиги учун биз А. И. Ульянова — Елизаровадан чексиз миннатдор бўлишимиз керак. Унинг қаламига мансуб хотиралар ҳаққонийлиги, содда ва равон тилда ёзилганлиги билан ажралиб туради.

Анна Ильинична катта ва ёрқин ҳаёт кечирди. Бутун умрини революцияга—эзгуликка бахшида этди. Зеро, ана шу революция меҳнаткаш халққа чинакам озодлик, тенглик, бахт-саодат келтирди.

Биз Ульяновлар оиласининг ватани — Ульяновск, бу оила аъзоларининг революцион фаолиятлари билан боғлиқ шаҳарлар — Москва, Куйбишев, Қозонда бўлганимизда Владимир Ильич, Анна Ильинична, Дмитрий Ильичлар яшаган, улар номи билан боғлиқ жойларни зиёрат қилганимизда ана шундай эзгуликка бахшида қилинган умрбоқийдир деган ҳис вужудимизни қамраб олган эди.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

Тошкент Марказий телеграфи ходимлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун самарали меҳнат қилмоқдалар. Сиз юқоридаги суратда телеграфнинг диспетчер-ёрдамчиси Тамара Шербинина ва зона инженери Зарифа Холмуҳамедоваларни иш устида кўриб турибсиз.

* * *

М. Зайтаев 14 йилдан бери шаҳримиздаги «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб келади. Коммунистик меҳнат зарбдори деган номга эга бўлган бу ишчи кунлик план-топшириқларини ҳамиша ортиғи билан адо этмоқда. У шу кунларда 1989 йилнинг март ойи ҳисобига ишлаяпти.

СУРАТДА: [пастда] М. Зайтаев.

И. Шоинноғомов фотолари.

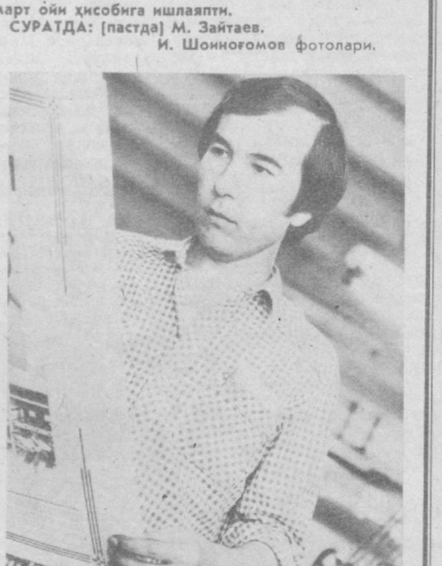

ЛУҚМА

ҚУРИБ ҚОЛМА, РАЙҲОНИМ

Сағбон томонларга йўлингиз тушса, Қўштут маҳалласида қўш челак кўтариб ғизиллаб юрган одамларни кўриб сира ажабланманг. Салом беринг-у, индамай ўтаверинг: одамлар сув ташвишида юришибди.

Оқшомхон У. Жўраев эса ўзгалар ташвишига бепарво яшай олмас экан. Буни табриклаш лозим. У кўчада кўзача кўтариб сувга кетаётган бир Момони гапга солиб, куюниб бизга хат йўллабди. Мана ўша Момонинг айтганлари:

— Ўтган асрда туғилганман. Насиб этса яна саккиз йилдан кейин юз ёшга кираман. Замонамдан айланай, бировдан камим йўқ. Лекин қизим менга меҳрибончилик қиламан деб бироз ташвиш орттириб қўйди. У хушбўйидан кўнглингиз яйраб юради деб уйимга райҳон экиб берган эди. Ҳовлимдаги водопроводда бўлса бир қултум сув йўқ, райҳонларим ҳозир сўлий бошлади. Энди уларга қараб юрагим увишиб, кунда кўчадан сув ташиб юрибман. Ишқилиб райҳонларим қуриб қолмасин-да, болам...

Қўштутга сув фақат тунда келар экан. Демак сув керакми —зийрак бўл, ухлама. Ухлаб қолганингдан кейин эса «Водоканал» трести водопровод тармоқлари бошқармаси (бошлиғи А. Шохалимов) раҳбарларидан «беҳуда» хафа бўлиб юрма, яхшиси ҳамма қатори челак кўтариб, кўчадаги кранга чопавер.

Олға, қўштутлик оғайни!

Мақсад ЯХШИЕВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СЛОВАКИЯДА СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

БРАТИСЛАВА. Словакиянинг Мартин шаҳрида очилган виставка «Совет китоби тинчлик ва тараққиёт хизматида» деб аталган. Виставкани республикада СССР нашриётларининг маҳсулотларини оммалаштириш билан шуғулланувчи «Словакия китоби» бирлашмаси ташкил этган. Виставкада 600 дан кўпроқ экспонат — ижтимоий-сиёсий ва бадиий адабиёт, Улуғ Ватан урушига бағишланган китоблар, журналлар, шунингдек, Чехословакия авторларининг Совет Иттифоқида рус тилида нашр этилган асарлари намойиш қилинмоқда.

СССРнинг турли нашриётларида босилиб чиққан китоблар Словакияда тобора кўпроқ манзур бўлмоқда. Республиканинг шаҳарларида очилган 12 та ихтисослаштирилган магазин шу китобларни сотмоқда.

ЯҚҚОЛ МАНЗАРА

НЬЮ-ЙОРК. «Крисчен Сайенс Монитор» газетасида босилган дунё картасида Америка ҳарбий базаларининг қора нуқталари кўплигидан территорияси қарийб кўринмай кетган районлар бор. Бу ҳужжат Рейган маъмурияти чет элларда Америка ҳарбий кучларини анча кўпайтириш йўлидан бораётганлигининг яққол манзараси бўлиб хизмат қилади.

Газетанинг ёзишича, Вашингтондаги ҳозирги ҳукумат ҳокимият тепасига келган кундан бери ўтган уч ярим йил мобайнида АҚШ чегараларидан ташқаридаги Америка ҳарбий хизматчилари қарийб 40 минг кишига кўпайган ва умуман 530 минг кишидан ошиб кетган.

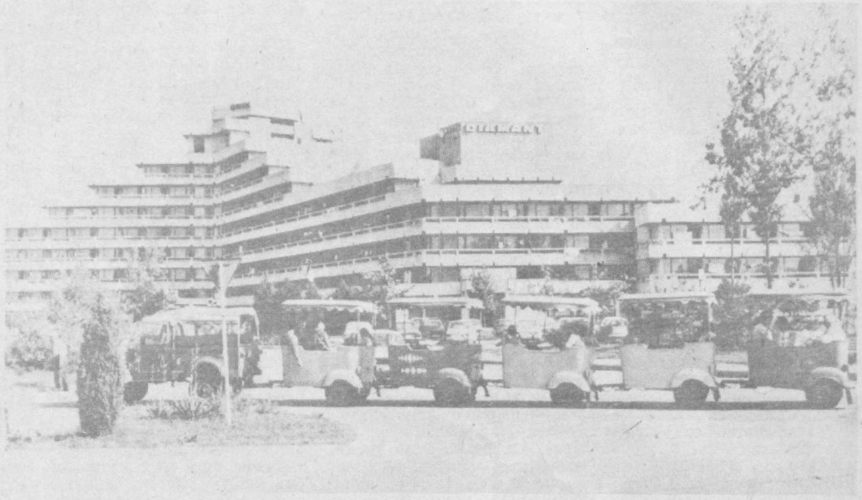

РУМИНИЯ. Минглаб руминиялик гражданлар ва чет эллардан келган меҳмонлар ўз дам олиш отпускаларини республиканинг Қора денгиз соҳилларида ўтказишмоқда. Ҳозирги замон комплексига эга бўлган 12 курорт, санаторий, дам олиш уйлари, бассейн ва пляжлар дам олувчилар хизматида.

СУРАТДА: Сулина курортидаги янги «Диамант» меҳмонхона корпуси.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

ХРОНИКА, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

СОФИЯ. Ямбол округидаги Стралжа шаҳрида Болгарияда энг катта ғишт заводи фойдаланишга топширилди. Бундай қараганда, бу факт мамлакатдаги ҳозирги қурилиш миқёслари учун унчалик диққатга сазовор бўлмаса ҳам, лекин шаҳар жамоаси учун дарҳақиқат катта воқеа ҳисобланади. Чуки бу корхона шаҳарни ва яқин атрофдаги ўнлаб қишлоқларни жуда муҳим бинокорлик материали билан тўла таъминлайди.

Заводнинг ўзи ҳам бошқа шундай корхоналарга ўхшамайди. Унда мамлакатда биринчи марта барча ишлар механизациялаштирилган бўлиб, технология режимига риоя қилишни эса микропроцессорлар контроллик қилиб туради. Йилига 30 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхонада атиги саксон оператор, техник ва электрик ишлайди.

* * *

БУДАПЕШТ. Бу йил Кубада Венгрия инженерлари ва техниклари раҳбарлигида турли модификациядаги 700 дан кўпроқ «Икарус» машиналари йиғилади. «Икарус» филиали — Гаванадаги йиғув заводида шу беш йиллик охиригача жами 3 мингтадан кўпроқ автобус йиғилади. Автобуссозлик соҳасида Венгрия—Куба ҳамкорлиги доимо кенгайиб бормоқда. Планга мувофиқ келгуси беш йиллик мобайнида икки мамлакат ўртасидаги кооперация доирасида Куба—Венгрия моделидаги 5 мингтадан зиёд автобус йиғилади.

* * *

ХАНОЙ. Ханой юридик институтининг малака ошириш факультетида юристларнинг биринчи битириб чиқиш маросими бўлди. 150 га яқин киши —халқ судлари, прокуратуралари ва юстиция бошқа органларининг ходимлари олий маълумотли бўлганликлари тўғрисида диплом олдилар.

Ўқув жараёни давомида юристларнинг назарий тайёргарлигини такомиллаштиришга, уларнинг илмий билимларини системага солишга, жиноят ва граждан кодексларини, меҳнат ва молия тўғрисидаги қонунларни батафсил ўрганишга алоҳида эътибор берилди. Имтиҳонларда битирувчиларнинг ярмидан кўпроғи яхши ва аъло натижаларга эришди.

АРХЕОЛОГИЯ КАШФИЁТЛАРИ

ҚОҲИРА. Мисрлик археологлар Қоҳирадан жанубдаги Саккара районида олиб борилаётган қазишмалар чоғида Миср фиръавни Рамзес II (эрамиздан аввалги 1301—1235 йиллар) ҳукмронлиги даврига тааллуқли бешта сағана топдилар. Сағаналар ҳар бири ярим тонна келадиган тош блоклардан ишланиб, ўймакор нақшлар билан безатилган. Олимларнинг фикрича, бу сағаналарга Рамзес II нинг яқин кишилари, шу жумладан бош саркарда, хазиначи ва фиръавн шахсий котибининг мумиялари қўйилган.

«Ал-Ахбор» газетасининг ёзишича, шу археологик кашфиёт аҳамиятини 1922 йилда Тутанхамон сағанаси топилганлиги билангина қиёслаш мумкин.

* * *

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонлик олимлар Уттар-Прадеш штати шимолидаги Ҳималай этакларида жойлашган тоғлиқ Хумаун районидан илк бор палеолит даврида тайёрланган тош иш қуролларини топдилар. ПТИ информация агентлигининг хабар қилишича, бу қуролларнинг ёши камида 100 минг йилга боради. Бу нодир топилдиқлар Ҳиндистоннинг шу қисмида ибтидоий одам маскани бўлганлиги далилларини излашни мақсад қилиб қўйган экспедициянинг муҳим якуни бўлди.

* * *

ЛИМА. Перунинг шимолидаги Сульян шаҳрида ер остида икки минг йилдан кўпроқ вақт ётган мумия ва сопол буюмлар топилди. Бу нарсалар инклардан аввалги Паракас маданиятига тааллуқлидир. Мумиялар ўралган нафис зардўзи газлама асил юмшоқлиги ва ярқироқлигидан ташқари рангининг тиниқлигини ҳам сақлаб қолган.

* * *

АММОН. Иордания пойтахтининг жанубий чеккасида жойлашган Тал Ал-Амирий шаҳарчасида қазишмалар олиб бораётган археологлар группаси бронза ва темир асрларининг ноёб ёдгорликларини топишди. «Ад-Дастур» газетасининг хабар беришича, Малкум шоҳ номи ёзилган муҳрли узук энг қизиқарли топилдиқлардан бири бўлди. Олимлар бу шоҳ эрамиздан аввалги бир ва икки минг йилликлар ўртасида ҳукмронлик қилган демоқдалар. Раббат-Аммон салтанатнинг пойтахти бўлиб, ҳозирги Аммон ўшанинг ўрнида жойлашган. Қазилмалар давом этмоқда.

ГФР... Дарё ва кўлларнинг сувлари турли чиқиндилар билан ифлосланяпти. ГФРдаги саноат ишлаб чиқариш чиқиндилари атроф-муҳитни тобора кўпроқ ифлослантиряпти. Мамлакатдаги демократик жамоатчилик бундан катта ташвишга тушяпти.

СУРАТДА: саноат чиқиндиларидан зарар кўраётган Мюнхен боғларидан бирдаги дарахтларга «Бизга ёрдам берингиз!» деб ёзиб қўйилган.

Лехтикува—ТАСС фотоси.

Атом электр станцияси

БРАТИСЛАВА. Ясловске—Богуницадаги «В—2» атом электр станцияси саноат кўламида ток бера бошлади. Шу муҳим халқ хўжалик объектининг қурувчилари ва монтажчилари Словакия миллий қўзғолонининг 40 йиллиги арафасида шундай деб рапорт бердилар. Улар АЭС биринчи блокининг биринчи турбогенераторини мамлакат энерго системасига уладилар. Станция шу йилнинг октябрида лойиҳадаги қувватга чиқади.

Словакиядаги шу кичик шаҳарни республикада Чехословакия — Совет ҳамкорлигининг рамзи, миллий энергетика эртанги кунининг ифодаси деб тўғри айтишади. Айни шу ерда Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан ЧССР да биринчи «В—1» атом электр станцияси қурилиб фойдаланишга топширилди, шундан сўнг «Воронеж типидаги» иккинчи станция қурила бошлади. Бу станцияга ҳар бирининг қуввати 440 минг киловаттга борадиган иккита энергоблок қўйилади.

Социалистик Иқтисодий Интеграция комплекс программасига мувофиқ СССРнинг ҳар томонлама ёрдами билан яқин йилларда тинчлик атоми республика энергетикасининг негизи бўлиб қолади.

ХАЛҚ ОҒЗАКИ ИЖОДИ ДУРДОНАЛАРИ

Ҳикматнома

Халқ оғзаки ижодининг энг муҳим жанри бўлмиш мақол ва маталлар афғон адабиётининг сарчашмаси ҳисобланади. Қуйида азиз оқшомхонлар эътиборига афғон ҳикматлари дурдоналаридан баъзи намуналар тақдим этдик.

- Дўст хафа қилса—йиғла,
Душман хафа қилса—кул.
- Она-Ватанинг—ўз гулбоғинг.
- Ҳар бир қуш ўз уясини севади.
- Мусофир бўлган Ватан қадрига етади.
- Ўз томингдаги қорни бировнинг томига курама.
- Тез оққан сувдан қўрқма,
Тинч оққанидан қўрқ.
- Қўлингни ҳар тешикка тиқма, бирор газанда чақиши мумкин.
- Вақтида берилган маслаҳат—болдан ширин.
- Қишнинг иссиқ ҳавосига ишонма.
- Қарға учун хароба ҳам боғ.
- Ҳаром кирган уйдан ҳалол чиқиб кетади.
- Ҳасад яхшиликни олов ўтинни ютгандек ютади.
- Ҳақ ўз эгасини топади.
- Ҳаёли ҳаё қилса, беҳаё мендан қўрқди дейди.
- Бойлигинг ўзингники, ўғлинг халқники.
- Ёлғончи рост сўзласа ҳам ишонишмайди.
- Ҳақиқат келган жойда ёлғон ўлади.
- Ишончни камтарлик безаб туради.
- Ақл суҳбатда билинади.
- Катта тишлам ҳалқумни йиртади.
- Оқиб кетган сувни қайтариб бўлмайди.
- Бахт қадри бахтсизликдан кейин билинади.
- Заргар юзта урганини, темирчи бир уради.
- Болаликда ўрганганинг — бир умрга қолади.
- Қишнинг иссиқ кунига, душманнинг кулгисига ишонма.
- Ҳаёсиз аёл — тузсиз овқат.
- Ўзини билмаган — инсон эмас.
- Иккала қирғоққа баравар оёқ қўйма.
- Элакда сув турмайди.
- Кўп меҳнатдан — кўп фойда келади.

Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтининг илмий ходими

Н. МАННОНОВА
тайёрлаган

Тоғ ҳавоси — тан давоси, дейдилар. Бўстонлиқнинг Чимён ёнбағирларида меҳнаткашларнинг дам олиш маскани хушманзараси билан ажралиб туради. Бу ерда ҳордиқ чиқарувчилар учун ҳамма шароитлар яратилган. Осма йўллардан тоғ адирларини кузатиш, шинам хоналардан атрофга қараб ором олиш кишига бир олам завқ бағишлайди.

СУРАТДА: «Чимён» туристик базасининг умумий кўриниши.

Х. Мирзакаримов фотоси.

• *Илмий лабораториядан репортаж*

ОДИМЛАЙДИГАН АВТОМОБИЛЬ

Грузиялик олимлар қадам ташлаб юрадиган вездеход машина яратдилар.

ТАСС мухбири ҳайдовчи ўрнига ўтириб, моторни ишга солди, кнопкани босди. Шундан сўнг машина гараждан оҳиста чиқиб, Грузия Фанлар академияси машиналар механикаси институти биносининг теварагидаги хиёбонда одимлай бошлади. Унинг темир оёқлари бир маромда кўтарилиб, тушиб туради. Бу машина атиги учта кнопка билан бошқарилади: ўртадаги кнопка тўғрига қараб кетаверишга команда беради, сўл ва ўнг кнопкалар бурилиш йўналишларини белгилайди.

— Одамлар автомобилни ўйлаб чиқаргач, йўлсизликдан чўчимайдиган пухта ва универсал транспорт воситаси тўғрисида орзу қила бошладилар,— деди машинанинг конструктори, техника фанлари кандидати Б. Петриашвили. — Дастлабки комбинациялашган вездеходлар мамлакатимизда ўттизинчи йилларда-ёқ пайдо бўлганди. Уларнинг умумий ҳаракат принципи шуки, йўлларда ғилдирак билан, йўлсиз жойларда эса гусеница ва ротор винтли системалар билан ишларди. Биз «механик хачир»ни тоғ сўқмоқларида ҳам одимлайдиган қилишга қарор бердик. Конструкцияда электроника, биомеханика, машинашунослик, ҳисоб техникаси соҳасидаги кўпгина ечимлардан фойдаланилган. Электрон қурилма командасига мувофиқ гидравлик системалар—машинанинг ўзига хос «мушаклари» ишга тушади. Ҳатто ғоят ўнқир-чўнқир жойларда ҳаракат қилаётганда ҳам машинанинг горизонтал вазияти автомат тарзда ростлаб борилади.

Энди бу машинани ғилдиракда ҳам юрадиган қилиш вазифаси қўйилди. Шу мақсадда самолёт шассисига ўхшаб кетадиган металл оёққа ғилдирак монтаж қилинади. У махсус шарнинг қурилма ёрдамида зарурати бўлса кўндаланг бурилиб «туя оёғи» ҳосил қилади. Шундай қилиб, машина юмшоқ тупроқли жойдан ҳам яхши юриб кетаверади.

Бундай вездеход яхши йўлда автомобиль сингари тез кетаверади —у мотоциклникига ўхшаш кинематик система билан таъминланган. Ботқоқлик, тундра, тоғларда анчагина юк билан одимлайди.

Тбилиси.

(ТАСС).

Шанба оқшоми

«Зафар тонги отар мусаффо...»

Машҳур татар шоири Муса Жалил ва унинг қуролдош дўстлари Берлиндаги Моабит қамоқхонасида хиёнаткорона қатл этилган кунга 40 йил тўлди. Ана шу 40 йил ичида Муса Жалил номи шеъриятнинг ўлмас қудрати рамзи сифатида бутун оламга ёйилди. У қамоқхонада ёзган шеърлар орадан йиллар ўтиб Ватанига етиб келди. Эндиликда эса турли тилларга таржима қилинган бу шеърлар ижодкорининг иккинчи умри бўлиб жаранглamoқда.

...1942 йилнинг июнида Волхов фронтининг участкаларидан бирида шиддатли жанглар бўлиб турганида қаттиқ яраланган шоир душман қўлига тушиб қолди. Аммо у ёвга бош эгмади. Энг оғир шароитларда ҳам Совет Армиясининг ғалабасига комил ишонч билан яширин кураш олиб борди. Ана шу зафар руҳи билан суғорилган шеърлар ёзди. Унинг бу шеърлари тилдан-тилга ўтиб, тутқинликдаги дўстлари томонидан ёд олинарди. Аммо фашистлар Муса Жалилнинг яширин кураш иштирокчиси эканлигидан хабар топдилар. Уни ва дўстларини яширин қатл этдилар.

Шоир бир шеърида шундай деб ёзган эди:

Ботир ўлар, шуҳрат таратиб,
Қолдиради эл ичида ном.
Отинг қолсин ўзинг ўлсанг ҳам,
Тарихларда ўқилар мудом.

Чиндан ҳам Муса Жалил номи тарих саҳифаларига мангу муҳрланиб қолди. Унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. «Моабит дафтари» туркумига кирган шеърлари эса Ленин мукофоти билан тақдирланди.

Қуйида ана шу туркумга кирган айрим шеърлар билан танишасиз.

Муса ЖАЛИЛ

ХАЁЛ

Толиқтирди қамоқ ҳаёти,
Кунлар, тунлар ўтар бир хилда.
Ўлдирди бу танглик, эркслзлик,
Жасоратни, умидни дилда.

Тош деворлар олди шодлигим,
Қариб қолдим, юрагим яра.
Эшигимга борсам, эшик қулф,
Ойнагимда темир панжара.

Дор оғочи кутади ҳар тонг,
Қайғу, қайғу, яна қайғуриш...
Ҳаёт менга бир ширин хаёл,
Шодликларим фақат оғир туш.

Онда-сонда панжара ошиб,
Тонг нурлари кўкдан қуйилар.
Ол рўмолин ёпиниб шунда
Бахтим келган каби туйилар.

Севган ёрим каби у кулиб
Ўпган каби бўлар лабимдан;
Ва чақириб эрк байрамига
Етаклаган каби баримдан.

У дер гўё: «мени беҳуда—
Кутмадинг сен ҳар кун термулиб.
Олиб келдим сенга эрк, ҳаёт,
Умринг тонги каби барқ уриб.

Хаёл, хаёл!.. лаззатли хаёл,
Ҳарвақт менга сен ёр экансан.
Тор зиндонда нима қилардим,
Яхшиямки, сен бор экансан!

Биламан, йўқ мен учун ҳаёт.
Бир умидим кулажак аммо:
Халққа бахту ҳаёт бахш этиб,
Зафар тонги отар мусаффо.

Ноябрь, 1943 йил.

ҚЎШИҚЛАРИМ

Қўшиқларим, униб қалбимда,
Она юртда гулдай балқингиз!
Қанча бўлса сизда куч, ёлқин,
Шунча бўлар ерда ҳақингиз.

Сизда ҳамма ҳис-туйғуларим,
Сизда тоза ёшим, ўйларим.
Сиз ўлсангиз — унутиларман,
Яшасангиз — тирик бўларман.

Мен қўшиқда ёлқинлантирдим
Не деса қалб, халқим—ўшани.
Қўшиқ билан дўстни мақтадим,
Қўшиқ билан енгдим душманни.

Пасткашликнинг завқи алдолмас;
Ва турмушнинг ҳаю-ҳаваси.
Шеъримдаги ҳис, олов, севги —
Ҳаётимнинг бутун маъноси.

Ўлганда ҳам қалб содиқ қолар
Шеъримдаги эзгу онтимга.
Бор қўшиғим элга атадим,
Умримни ҳам берай халқимга.

Куйлаб ўтдим шонли курашни,
Умрим ҳали кўркам ёз эди.
Сўнгги шеърим жаллод болтасига
Бошни тутган чоқда ёзилди.

Ҳур яшашга шу куй ўргатди,
Ҳам ўлишга мардона туриб.
Умрим менинг мунгли куй эди,
Ўлимим ҳам янграр куй бўлиб.

26 ноябрь, 1943 йил.

Мамарасул БОБОЕВ таржимаси.

• Наботот—ҳаёт манбаи

СУВМУРЧНИНГ ҲОСИЯТИ

Сувмурч бир йиллик, тик бўйли гиёҳ бўлиб, таъми мурчга ўхшайди. Сувли, намли ерларда ўсгани учун уни сувмурч, илмий медицинада полуганум гидроапипер деб аталади.

Сувмурч уруғидан, илдизидан униб чиқиб, бўйи 20—30 сантиметрга қадар ўсиб-ривожланади. Ёз ойларидан кеч кузга қадар гуллаб, уруғлайди. Олдин пастки қисмида меваси пишади, сўнгра юқори қисмидаги уруғи етилиб пишади.

Сувмурч баргларининг туси яшил. Танаси эса силлиқ, тик бўйли, сершохли, қизғиш тусдадир. Шохларнинг учларида ғуж-ғуж гуллар ҳосил қилади. Гули майда, кўкимтир, оқиш ёки пушти рангда, коса гуллари июнь, август ойида баралла очилиб туради. Меваси майда, қорамтир тусда бўлади. Сувмурч таркибида глюкозидлар, кислоталар, эфир мойлари, С ва К витамини, каротин, рутин ва ошлов моддалари бор.

Бу ўсимлик республиканинг ҳамма районларида гоҳ сийрак, гоҳ қалин ҳолда учрайди. Кўпинча захкаш, текислик жойларда, дарё, канал, ариқ, ҳовуз бўйларида ва шолизорларда кўплаб учрайди. Сувмурчни тайёрлаш учун Ўзбекистоннинг Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Наманган, Сурхондарё, Қашқадарё областларида август ва сентябрь ойларида кўплаб ўриб-йиғиб олиш мумкин.

Сувмурч халқ табобатида қон касалликларини, геморрой ва ички хасталикларни даволашда қўлланиб келинади. Ҳозирги замон медицинасида ҳам сувмурчдан экстрактлар тайёрланиб, турли касалликларга ишлатилади.

М. ТЎЙЧИЕВ,
табиатшунос олим.

КОСОВ БИЛАН НОН

(МАСАЛ)

На куч ва на қувватда йўқ беҳол Нон Тандирнинг таптидан мадад олиб, сўлғин ва оқарган юзларига қон югурди. Ўзини тутиб олиб, атрофига қаради. Кўзи буркcаб тутаётган Косовга тушди-ю, қаҳ-қаҳ кулиб деди:

— Вой-бў, ановини қаранглар, ўзи қоп-қора, бунинг устига бадбашара ҳам экан!

— Эҳ содда,—деди аламидан чирсиллаб Косов. —Мен ҳам сен каби чиройли ва покиза эдим. Сени камол топсин деб, шу аҳволга тушдим!

Шеър:

Нон равнақ топсин
деб, ботирув асов,
Ўзини оловга
ташлади Косов.
Муҳаббат ўрнига
мазах эшитиб,
Деди: —Англа аввал
ким ёру, ким ёв!

Маҳмуд ҲАСАНОВ.

БИР ШИНГИЛ ТАБАССУМ

МАШИНАСИНИ СОТАДИ

— Эшитдингми, Даврон «Жигули»сини сотармиш.

— Нега?

— Хотини шофёрлар тайёрлаш курсини битириб, машина ҳайдашни ўрганиб олибди.

СОВҒА

— Раҳмат, дадаси, тушимда бўлса ҳам «Байрам билан табриклайман» деб балдоқ олиб берибсиз.

— Шу уйқучилигинг бўлса, ҳали бундан ҳам қимматбаҳо тақинчоқлар совға қилавераман.

БОЛАНИНГ НАЗАРИДА

— Рихси хола жуда қизғанчиқ эканлар, — деди жажжи Ботир ойисига.

— Нега бундай деяпсан?

— Раъно бир тийинни ютиб юборган экан. Рихси хола ўша тангани олмасдан тинчимайман, деяптилар.

ТИШ КАБИНЕТИДА

— Нега ҳалитдан вой-войламасангиз, тишингизга ҳали омбурни теккизганим ҳам йўқ-ку.

— Қадоғи бор оёғимни босиб турибсиз, доктор.

АЛЛА

Кечаси соат учда докторнинг телефони жиринглаб қолди.

Бир аёл:

— Сира уйқум келмаяпти, доктор, нима қилсам экан? — деб нолирди.

— Трубкани қўймang,— деди ғазабланган доктор. — Ҳозир мен алла айтаман.

АСАЛ

— Равшан, идишдаги асални ким ялади?

— Қўшнимиз Дилдора опанинг мушуклари...

— Унда, нега юзингда асал юқи турибди?

— Мушук ҳаммасини ялаб қўймасин деб еб қўйдим-да.

М. СУЛАЙМОНОВ
тўплаган.

«Кунгабоқарларда қуёш жамоли бор».

Х. Мирзакаримов фотоэтюди.

ХОТИРА МАРКАЛАРИ

СССР алоқа министрлиги Румыния фашистлар зулмидан озод этилганлигининг 40 йиллигига атаб янги почта маркаси чиқарди. Маркада Румыния Социалистик Республикасининг давлат байроғи ва Бухарестда совет жангчиларига ўрнатилган ёдгорлик тасвирланган. «Румыния фашистлар зулмидан озод этилганлигининг 40 йиллиги» деган сўзлар маркага ёзиб қўйилган.

Шахтёрлар кунига бағишланган бадиий маркали конверт чиқарилди. Унда эсдалик ёзуви ҳамда терриконлар ва ер устидаги шахта қурилишлари фонида кўмир ортилган вагончалар тасвирланган.

Ҳар тўғрида

ҚУЁШДАН ФОЙДАЛАНИБ

Ростов-Дон шаҳридаги Бутунроссия қишлоқ хўжалигини электрлаш ва механизациялаш институти олимлари чорвачилик фермаларига ажойиб совға яратиб беришди. Улар яратган янги Телио мослама қуёш нуридан фойдаланиб қудуқдан сув чиқаради ва уни илитиб, ферманинг зарур участкасига етказиб бера олади.

Ҳозир бу мослама фермада ишлатиладиган иссиқ сувнинг 60 процентини таъминлаб, талай электр энергияси тежаб қолинишига имконият яратмоқда.

ТЕЗ ЎСАДИГАН ЎСИМЛИК

Бамбукнинг узоқ ўтмишдош авлоди ўзимизнинг қадрдон буғдой экан. Бамбук жуда тез ўсувчан ўсимлик ҳисобланади. У суткасига бир метрдан ўсади.

Бамбук кўп йиллик ўсимлик бўлиб, бир неча ўн йилдан сўнг гуллаб, уруғлайди-да, сўнг қуриб қолади.

Майда, майса бамбукни одам истеъмол қилса бўлади. Унинг поясидан водопровод трубаси сифатида, уй-жой қурилишида фойдаланиш мумкин.

ГАЗМОЛ УЛАЙДИГАН МАШИНА

Америкадаги «Брансон соник пауэр» фирмасида нина-ипсиз газмол тикадиган тикув машинаси яратилди. Одам қулоғига эшитилмайдиган юқори частотали ультратовуш тебраниши ёрдамида бу машина фақат синтетик газмолларни улай олади. У билан бир минут ичида 15 метр газмолни пишиқ қилиб тикишулаш мумкин. Бу тезкор машина билан бир секунд ичида кийим тугмачаси ўрни тайёрланади.

Бундай методда кийим-кечак тикиш ҳам тез, ҳам арзон ва жуда қулай бўлиб, кўплаб ишлаб чиқариш имконини беради.

С. ҒАФУРОВ тайёрлаган.

• Ажойиботлар оламида

БИР ТУП ДАРАХТДАН БУНЁД БЎЛГАН БОҒ

Суми область Кролевец районидаги олтинчи мактаб боғида ҳосил терила бошлади. Бу боғ... бир туп олмадан иборат бўлганлиги билан ғалатидир.

Бундан 100 йил аввал ўтқазилган дарахт навдаси эгилиб ерга тегиши билан илдиз отиб кўпаяверади. Олма оғирлигидан эгилган шох ерга теккач илдиз отиб кетаверади. Шу тахлитда ўзаро боғланган ўн беш туп олма пайдо бўлган. Уларнинг умумий диаметри 50 метрдан ошади.

Бу олманинг таъми тотли бўлиб, қаттиқ совуқ тушгунча туради. Бир вақтлар И. В. Мичурин бу ноёб дарахтга қизиқиб қолган ва маҳаллий боғбонлар унга олманинг қаламчаларини юборганлар.

Суми область ижроия комитетининг қарорига мувофиқ табиатнинг бу нодир ёдгорлиги давлат муҳофазасига олинди.

(ТАСС).

• *Дам олиш соатида*

КРОССВОРД

БЎЙИГА: 1. Бинонинг тўсини остига солинадиган ёғоч. 2. Боғ яратувчи. 4. Ўзбек классик куйларидан бири. 5. Ўзбекистондаги санаторий. 6. Табиат ҳодисаси. 7. Нозик ҳашарот. 8. Ўлчами, ҳажми жиҳатидан тенглик. 11. Кенг ёғоч каравот, сўри. 12. Қўрғонли боғ.

ЭНИГА: 3. Шахмат бўйича жаҳон тожи эгаси. 9. Хотин-қизларнинг енгсиз устки кийими. 10. Зарбли музика асбоби. 13. Қадимда чалинган кичик сурнай. 14. Ягона бир системани ташкил этган бир бутун жаҳон, коинот.

Тузувчи: **Шоира ҒАФУРОВА.**

18 АВГУСТДАГИ ТОПШИРИҚНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

I. Бекобод. II. Ангор. III. Риштон. IV. Қува. V. Уйчи. VI. Олот. VII. Термиз. VIII. Косон. IX. Оқолтин; цифрларда: «Олтин ерда қолмас». Сўнгги учта мақол: 1. Билимли ерда қолмас. 2. Олмос ерда қолмас. 3. Меҳнат ерда қолмас.

Шанба фельетони

ЭНДИ ТУШИНГИЗНИ СУВГА АЙТИНГ

ЁКИ ХИЗМАТ ВАЗИФАСИНИ СУИИСТЕЪМОЛ ҚИЛГАН БИР ДИРЕКТОРНИНГ ҚОНУНГА ХИЛОФ ҚИЛМИШЛАРИ ХУСУСИДА

Одатда ҳалол киши мириқиб ухлайди. Гоҳида уни туртиб ҳам уйғотолмайсиз. Шундай бўлганда ҳам у кўзларини аста уқалаб, сизга бамайлихотир сархуш боқади. Энди қўли эгри, қинғир кишини туртиб кўринг-чи!!. У «аҳ» дея, илондек сапчиб туради, кўзлари олма теради, одамга хавотирланиб тикилади. Бундай кишилар уйқусизлик касалига — «мушук уйқу»га, юрак ўйноғи дардига гирифтор бўладилар, юрартурарида ҳаловати бўлмайди, сал нарсага асаблари таранглашади, ҳар хил тушлар кўриб алаҳсирайди.

Маҳмудов ҳам ўрнидан сапчиб турди. Ёқасига «туф-туф»лаб, «туш бўлмай кет» дея ўзича тўнғиллади. Шу тобда юраги куйиб, муздек сув ичгиси келди. Атрофга боқиб, чийилдоқ овозда «Сув келтирларинг» дея буйруқ берди. Лекин ҳеч кимдан садо чиқмади. Ҳали тонг отишига анча бор. Безовталаниб хонанинг у ёқ, бу ёғига юрди. Бўлмади. Қўрқа-писа ёстиққа оҳиста бош қўйди. Безовта кўзлар юмилгандек бўлди. Бир зумда қабиҳ қилмишлари қуюндай қуюлиб кела бошлади.

Адҳам Маҳмудов қарасаки «лоп» этиб Тошкент электромеханика техникумига директор бўлиб қолди. Ҳамма қўл қовуштирган, таъзимда. Мушугини пишт дейдиган кимса топилмайди. Айтган гапига «хўп, хўп бўлади», «бажонидил» деган жавобларни олади. Бундай шароитда талтаймай, кўнгилга сиққан ишни қилмай бўладими! Бундай қилмаса буни Маҳмудов ўзига «гуноҳи азим» деб билди. Секин енг учида ишга киришди.

Ўтган йили ҳеч қандай асоссиз техникум учун жами 46740 сўмлик мебель ва гилам буюмлари ҳамда бошқа жиҳозлар сотиб олинди. Шундан 20 минг сўмлиги мебель ва гилам буюмларини ташкил этади. Бундоқ дўппини бошдан олиб ўйлаб қаралса, биргина техникум учун 10 та «Тошкент» мебель-стенкаси, 2х3 ҳажмли 17 та Хива гилами, баҳоси 770 сўмли 4 та Югославия палоси, 2 та ҳинд гилами, 6 метр гилам палоси ва бошқа жиҳозлар кўплик қилмайдими, деган ҳақли савол туғилади. Жой-жойини топгандир деяпсизми! Келинг, яхшиси уларнинг қаерга жойлашганлигини кузатайлик.

Гиламларнинг ўн биттаси техникум полига тўшалди ва кабинет деворларига «қоқилди». 4 та гилам аёллар ётоқхонасига берилди. Қолганлари эса омборда чанг босиб, «насиб этган эгаси»ни кута бошлади.

Директор кабинети-чи, дейсизми! Асло шошманг. Қуруқ қолгани йўқ. Унинг полига 1215 сўмлик гилам палос тўшалди. Икки ёнига икки гилам чўғдек бўлиб тушди. Кабинетга «Тошкент» стенкаси ўрнатилди. Қарабсизки кабинет гул-гул очилиб кетди. Маҳмудов гул-гул яшнаб «тўра»лардек креслога ястанди. Жиҳозлар молпараст директорнинг кабинети салобатини ошириб юборди. Энди «лаганбардорлари» эгилиб эмас, букилиб кирадиган бўлди. Кимсан техникум директори ўртоқ Маҳмудовнинг ҳашамдор кабинети... Қовоғи осилган дамларда чарм қоқилган эшик ортидан кўплар киролмай қайтганини гапирмаса ҳам бўлади... Ахир шундай «салобатли» жойга кириш учун «шер юрак» керак-да!..

Баъзи кишилар салобатли кўринишга ҳаракат қилишади. Чунки салобат кишининг ярим камчиликларини ёпиб турармиш. Бу гапга ким қўшилади, ким йўқ, билмадим-у, лекин энди Маҳмудовнинг ўзи ҳам ишонмаса керак. Техникум раҳбарлари ҳам ўз салобатларига ишониб давлат томонидан ажратилган енгил машиналардан фойдаланиш, енгил машиналарни тақсимлашда ҳам «ўзларини кўрсатдилар». Техникум ихтиёридаги «Москвич» (фургон), «ЕрАЗ» ва ГАЗ—51 маркали юк ташиш машиналари эса бу ўқув юрти раҳбарларининг юмушларидан бўшамай қолди. Ваҳоланки штатдаги шофёрлар давлат ҳамёнидан маош олардилар. Уларнинг йўл қоғозларида фақатгина биргина ёзувга кўзингиз тушади: «Тошкент шаҳри ва Тошкент области бўйича юради». Қачон, қаердан, қаерга нима олиб борилгани, ташилгани тўғрисида йўл варақалари «соқов», ҳеч қандай маълумот беролмайди. Бироқ бу машиналарни директор истиқомат қилаётган Ўзбекистон ССР 50 йиллиги совхози территориясида одамлар кўп марта кўришган.

Майли, шуям гапми, дерсиз. Бунисига нима дейсиз! Техникумга қарашли уч машина иш вақтидан ташқари «ўз шофёрларинники»да «тунайди». Шофёрлардан бири — Ниғматов директорнинг эрка холаваччаси экан. Ой туғса ҳам, кун туғса ҳам шу кишига, ҳеч қандай мукофотлардан четда қолмайди. Директор билан теппа-тенг мукофот олади. Тиним билмай ишлаётган ўқитувчиларга унинг учдан бири ҳам тегмайди. Масалан, 1983 йилда «эрка шофёр»га ҳеч қандай асоссиз ярим ставка ёрдамчи ишчи бўлиб ишлаган дея 450 сўм маош берилган. Шу йил ҳам давлатнинг 232 сўм пули ҳеч қандай асоссиз унинг чўнтагига кириб ғойиб бўлди. Ёқилғи-мойлаш материалларини ҳам сарф этишда давлат қонунига хилоф иш қилдилар. Уларнинг эгри қўли давлатга 1370 сўм зарар келтирди.

Маҳмудов булар билан қаноатланмайди. «Сахий топса барча ер, бахил топса босиб ер», — деганларидек у ўз хизмат бурчини суиистеъмол қилиб, учта енгил авмашинасини олади. Ҳозир ҳам ўз ҳисобида иккита «ВАЗ—21011» маркали Б13—58 ТШ номерли ва «ВАЗ—21063» маркали Г91—61 ТШ номерли енгил автомобилларга эга.

Маҳмудов қилмишлари ҳақида яна анча гапириш мумкин эди. Лекин ана, кечирасизлар, яна у алаҳсираб ўрнидан сапчиб турди. Тушида қилмишлари тўфон бўлиб фақат ўзини эмас, ўтирган креслосини ҳам тебратиб юборибди. Бир зум ўтмай қуюн аралаш осмонга учиб кетибди.

У учиб кетаётганмиш-у, ҳадеб ўз баданини чимчилармиш: «Ё тавба, тушимми ё ўнгимми! Е алҳазар, эркак кишининг туши ҳам ўнгидан келаркан-да!».

Бундай хом хаёлда юрган Маҳмудовга ўхшаганлар шолининг орасидаги курмак каби ҳаётимизда баъзан учраб туради. Эгри қўлли бундай кишилар ўз қилмишларини қанчалик хас-пўшлашмасинлар, барибир ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида хизмат вазифасини суиистеъмол қилган, совет қонунларини ва партиявий ахлоқ нормаларини бузаётган шахсларга ҳеч қандай раҳм-шафқат бўлмаслиги, уларга қарши кескин кураш олиб боришлиги уқдириб ўтилган. «Вазифа юзасидан ишонч иборат-ки,— деб таъкидланади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми материалларида, партия, совет, хўжалик органлари ва бошқа участкаларида партия мулки, унинг сиёсатига чексиз садоқатли бўлган, юксак профессионал маҳоратга, билимдонлигига замонавий даражасига, ташкилотчилик қобилиятига, вазифаларини умумдавлат [illegible] бўлган кишилар [illegible] танлан[illegible]».

Бас, шундай экан, коммунист Адҳам Маҳмудов хизмат вазифасини суиистеъмол қилган[illegible] камтар[illegible] лаво[illegible] Ўзбе[illegible] махсус [illegible] Куйбишев [illegible] комму[illegible] лари[illegible].

Шундай қилиб директорнинг тушидан [illegible] «Энди тушингизни сувга айтинг, ўртоқ директор», — дейишдан бошқа гап йўқ.

М. ХАЛИЛОВ.

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА, 27. VIII
СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Верховина» ансамблининг концерти. Львовдан олиб кўрсатилади.
10.25 Болалар учун фильм. «Айиқча».
11.35 «Табассум билан». Киноконцерт.
12.20 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Совет киноси манбаларида». Ҳужжатли фильм.
15.45 «СССРнинг музикали фольклори».
16.10 «Горнчилар, қаердасиз!»
16.45 «Онамларнинг мактаби».
17.15 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Совет ҳокимияти нима?»
17.45 «Нева узра». Телевизион ҳужжатли-манзарали фильм премьераси.
17.55 «Катта педсовет».
18.25 Рус композиторларининг вокал дуэтлари.
18.45 «Ишлар ва одамлар». «Эксперимент арафасида». Краснодарь ўлкасининг Тимашов районида «Кубань» агросаноат бирлашмасини барпо этиш тажрибасидан.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Совет киноси кунига». Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин ва Давлат мукофотларининг лауреати, СССР халқ артисти, кинорежиссёр С. А. Герасимов сўзи.
19.50 «Шахсий ҳаёт». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Хотин-қизлар. СССР—ЧССР терма командалари. Спорт гимнастикаси. Дзюдо кураши. Чим устида хоккей. Эркаклар. Финал. Велоспорт. «Мусобақалар кундалиги».
00.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Камалак ортидан». Телефильм.
9.40 «Будильник».
10.10 «Йўлнинг тузатилиши». Телефильм.
10.35 «Рус тили».
11.05 «Фан ва турмуш».
11.35 «Поэзия». Лев Кондирев.
12.05 «Тракторчилар». Бадиий фильм.
13.25 Э. Оганесян. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт.
13.50 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 1-серия.
15.05 «Трио». Фильм-концерт.
15.25 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.45 Республикада хизмат кўрсатган коллектив, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, СССР халқ артисти С. Сондецкис раҳбарлигидаги Литва ССР камер оркестрининг концерти.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 Ц. Солодарь. «Дугановлар оиласида икки соат». Телеспектакль.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.30 «Ўсмир ва қонун».
19.00 Совет Армияси жангчилари учун. «Ансамбль» операцияси». Фильм-концерт.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бир асар тарихи». К. Яшин. «Инқилоб тонги».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг камер оркестри ижро этади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ақл-идрок ҳурофотга қарши». Видеофильм.
22.50 «Сержило экран». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради.

● ЎзТВ II

9.00 — 15.30 МТ II
18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 «Чинор». Илмий-оммабоп программа (рус.).
19.00 «Мария Ермолова». Ҳужжатли фильм.
19.20 «Совет киноси». Киножурнал.
19.30 Врач маслаҳати.
19.45 «XIII Халқаро кинофестивали». Ҳужжатли фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Ер ва эл». Кинопрограмма.
21.30 МТ II

ҲУРМАТЛИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР!

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети ўз программаларига ўзгаришлар киритиши мумкин.

СЕШАНБА, 28. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильм.
9.55 Воркута шаҳар камер оркестри чалади. Сиктивкардан олиб кўрсатилади.
10.25 «Физиклар яшил лабиринтда». Илмий-оммабоп фильм.
10.45 «Шахсий ҳаёт». Бадиий фильм.
12.25 «Қани энди, товушларда изҳор этолса». Концерт. Олмаотадан олиб кўрсатилади.
12.50 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Жонли ришталар». Телефильм.
15.35 «Рассом Б. Пророков ижоди».
16.05 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади».
16.35 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Волейбол. Эркаклар. Куба — СССР терма командалари.
17.05 «Инсон — замин соҳиби».
18.05 «Оила ва мактаб» Тележурнал.
18.35 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Эркаклар. СССР — Куба терма командалари.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ёзувчи ва ҳаёт».
20.25 «Водий». Бадиий фильм. (Братиславадаги бадиий фильмлар студияси, ЧССР).
21.30 «Время».
22.05 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. «Ака».
23.10 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Сергей Лазо». Ҳужжатли фильм.
9.30 «Шахмат мактаби». «Маҳорат сабоқлари».
10.00 Мультфильмлар.
10.30 «Драматургия ва театр». В. Яхонтов.
11.30 «Оқ қуш сузиб боради». Телефильм.
11.50 Горький шаҳар «Победа» Маданият саройи халқ чолғу оркестрининг концерти.
12.20 «Мардлик сабоқлари».
12.50 Ҳужжатли фильмлар: «Саркаш-дарё». «Юз йилликлар хотираси».
13.30 Француз тили.
14.00 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 2-серия.
15.10 СССР халқ артистлари Ц. Татишвили, З. Соткилава ҳамда Москва филармониясининг академик симфоник оркестрининг концерти.
16.05 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.35 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Хотин-қизлар. СССР — Польша терма командалари.
20.15 «Ким бизларни усталар қилиб етиштирмоқда». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 «Ҳужжатли экран». Киноилова.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Спартак» (Москва). Тошкентдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Ер остида».
11.00 «Лахти». Телефильм.
11.15 «Эшикни очинг, биров келди». Бадиий фильм (рус).
12.30 «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз».
13.00 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Муҳаммадиев билан учрашуви.
18.45 «Сифат учун рецензия». Андижон пойабзали.
19.15 «Ахборот» (рус.).
19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Спартак» (Москва). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот».
21.15 «Биз тарбияси қийин болалардан эмасмиз». Ҳужжатли фильм.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Йиғим-теримга ҳамма нарса шайми?»
22.25 Доғистонда Қорақалпоғистон маданияти кунларининг тантанали очилиши ва концерт. Махачкаладан трансляция пайтида ёзиб олинган.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II
18.30 Кўрсатувлар программаси.
18.35 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Текширилди, миналар йўқ». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Музикали сайр».
20.50 «Булутлар остидаги буғулар». Телефильм.
21.00 «Қизиқувчилар экрани».
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА, 29. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Садоқат». Телефильм.
10.10 Халқаро конкурслар лауреати Т. Федькина чалади (фортепьяно).
10.35 «Саёҳатчилар клуби».
11.35 «Водий». Бадиий фильм.
12.35 «Арфанинг сеҳрли товуши». Концерт.
13.00 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Телефильмлар.
16.05 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
16.40 «Барабанчининг тақдири». Болалар учун уч серияли телевизион бадиий фильм. А. Гайдарнинг шу номли повести асосида. 1-серия.
17.45 «Бугун БАМда».
18.15 Словакияда миллий антифашист қўзғолони бошланганлигининг 40 йиллигига. Киноочерк.
18.45 «Янги ўқув йилининг бошланишига», СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин билан суҳбат.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дунё ва ёшлар».
20.05 «Тарханлар». Ҳужжатли фильм.
20.15 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
21.30 «Время».
22.00 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. «Тонг арафасидаги тун».
23.10 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Мультфильм.
9.40 «Буратино кўргазмаси».
10.10 «Сибирь ҳақида ҳикоялар. Сибирь орқали Енисей бўйлаб». Ҳужжатли фильм.
10.40 «Салют, пионерия». Ленинград пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши.
11.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
12.25 «Оила ва мактаб». «Катта опа». А. И. Ульянова-Елизарова туғилган куннинг 120 йиллигига.
12.55 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.25 «Сиз яратган боғ».
13.55 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 3-серия.
15.05 Я. Сибелиус. Ре минор квартети.
15.35 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
19.20 М. Горький. «Италия ҳақида эртаклар». СССР халқ артисти Л. Гурченко ўқийди.
20.10 «Кострома бўйлаб саёҳат». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сиз бунга қодирсиз».
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Зенит». Киевдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Ника». Ҳужжатли фильм.
10.40 «Бир умр Волгада». Телефильм.
11.05 «Диққат, тошбақа». Бадиий фильм.
12.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор».
13.05 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Инсон болаликдан бошланади».
18.45 СССР ва ЎзССР ёзувчилар Союзининг 50 йиллигига. «Ёзувчи халқ хизматида».
19.20 «Янги ўқув йилингиз билан». ЎзССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси П. К. Қаюмов сўзи.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун».
20.30 «Ахборот».
20.50 Фарғона область филармонияси солистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.15 «Ҳам илҳом, ҳам ижод». Телекўрсатув.
23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 15.40 МТ II.
18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 «Икки ўртоқ хизматда». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.00 ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Янги марралар сари».
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА, 30. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
10.55 «Қўшиқ, романс, вальс».
11.30 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.25 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Қадрдон дарё». Телефильм.
15.35 «....16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Барабанчининг тақдири». Болалар учун уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.30 «Шахмат мактаби». «Танишинг—шахматлар».
18.00 «Чарм тўп» клуби соврини учун.
18.45 «Янги ўқув йилининг бошланишига». СССР Маориф министри М. А. Прокофьев билан суҳбат.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Эркаклар.
20.15 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.30 «Время».
22.00 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия —«Сенинг ишончинг нимада».
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 СССР халқ артисти Ю. Завадский Р. Гамзатов шеърларини ўқийди.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Муаллим». Телефильм.
9.45 «Онамларнинг мактаби».
10.15 Испан тили.
10.45 «Шаҳарда байрам». Новгороднинг 1125 йиллигига.
11.20 «Энг чиройли тулпор». Бадиий фильм, субтитр билан.
12.40 ГОРЬКИЙ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
13.40 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 4-серия.
14.50 «Сизни қизиқтирган адабиётлар».
15.35 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.50 Халқ куйлари.
19.00 «Сиз яратган боғ».
19.30 Баньск-Бистрица шаҳридан концерт олиб кўрсатилади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Хотин-қизлар. СССР—Венгрия терма командалари.
21.30 «Время».
22.00 «Оловли касб кишилари». Металлурглар учун концерт.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильмлар.
11.00 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
12.00 «Гулшан». Фильм-концерт.
12.30 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Хайр боғча, жон боғча» (рус.).
18.45 «Ижод саҳифалари». Аваз Ўтар. Туғилган кунининг 100 йиллигига.
19.20 «Янги ўқув йилингиз билан». ЎзССР Олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов сўзи (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ягона оилада». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган ҚҚАССР ва республика областларининг телевизион фестивали. Экранда — Хоразм области.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Марҳабо, талантлар!» ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда—Хоразм области.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Марҳабо, талантлар!» ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда — Хоразм области (давоми).

● ЎзТВ II

9.00 — 15.40 МТ II
18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 Болалар учун фильм.
19.05 «Август — «юлдузлар кўп учадиган палла» (рус.).
19.35 «Ўзгарувчан табиат сирлари». Ҳужжатли фильм.
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Доимо маршда». Телеспектакль (рус.).
21.30 МТ II

ЖУМА, 31. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар.
10.00 «Қулонларнинг қайтиши». Телефильм.
10.20 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». «Баскервиллар ити». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
11.35 Концерт залида — мактаб ўқувчилари.
12.15 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Дарс кетидан дарс». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
15.45 «Салом, мактаб». Концерт.
16.15 «Барабанчининг тақдири». Болалар учун уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
17.25 «Рус тили».
17.55 «Хо Ши Мин: чашма ҳақида хотиралар». Телефильм.
18.45 Мультфильм.
19.00 «Янги ўқув йилининг бошланишига». СССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси Н. А. Петровичев сўзи.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Словак халқ куйлари.
19.45 «Қонунга ҳурмат ҳисси билан». СССР Бош прокурорининг ўринбосари С. А. Шишков билан суҳбат.
20.05 Союзлар уйининг Колонна залида композитор Э. Колмановскийнинг авторлик кечаси.
21.30 «Время».
22.05 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия — «Исён».
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Эркаклар. Финал.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Уни Роберт деб аташарди». Бадиий фильм.
10.40 «Қурилиш ва архитектура». Киножурнал.
10.50 Мактаб ўқувчиларининг СССР халқ ўқитувчиси Г. А. Иванова билан учрашуви.
11.25 «Бил ва уддала».
12.10 Инглиз тили.
12.40 С. Прокофьев. «Ромео ва Жульетта» балетидан куйлар. МТ ва БР Катта симфоник оркестри ижро этади.
13.25 «Бўрилар орасида ёлғиз». Беш серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 5-серия.
14.55 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.50 «Қишлоқ янгиликлари».
19.50 Халқаро Дўстлик мусобақаларида. Баскетбол. Хотин-қизлар. СССР—Болгария терма командалари.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 От спорти бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. Ростов-Дондан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 А. Макаёнок. «Тил остига таблетка». Москва Сатира театрининг фильм-спектакли.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Болакай қизча билан дўстлашмагани ҳақида».
11.05 ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллиги ҳамда Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ватанимни, республикамни куйлайман». Фарғона область болалар бадиий коллективларининг чиқиши.
12.50 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Салом, мактаб».
18.45 Мультфильм.
19.00 «Янги ўқув йилингиз билан!» ЎзССР Маориф министри О. С. Аббосова сўзи.
19.10 «Амалдаги интернационализм». «Ўзбекистон — Ноқоратупроққа». 3-кўрсатув (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Очиқ хатлар телевизион куни». Телетомошабинларнинг саволларига Тошкент шаҳар Акмал Икромов район ижроия комитетининг раҳбарлари жавоб берадилар.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». «Баҳор» ансамблининг солисти М. Шокиров.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
22.25 «Дунё воқеалари».
22.50 «Операция «Ы» ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Кинокомедия.

● ЎзТВ II

9.00—15.00 МТ II
18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Танишинг, Балуев». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Футбол чорраҳаларида».
20.50 «Машинист». Телефильм.
21.00 «Транспорт ва йўловчи».
21.30 МТ II

ШАНБА, 1. IX
БИЛИМЛАР КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Спортлото»нинг 35-тиражи.
9.50 Ҳужжатли фильмлар: «Сиз бу мўъжизани унутмадингизми?», «Китобга келган одам».
10.30 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
11.00 СССР халқ артисти В. Гринченко куйлайди.
11.30 «Ёдингдами, ўртоқ».
12.30 Халқ куйлари.
12.45 «Инсон. Ер. Коинот».
13.30 Балет артистларининг концерти.
14.00 «Ливия. Ўзгариш йиллари». Киноочерк.
14.20 «Ҳаётга йўлланма».
15.10 «Дунё воқеалари».
15.25 «Планета болалари бирбирлари билан дўст». Концерт.
16.00 «Бугун — Билимлар куни».
16.45 «Қадрдон ерга муҳаббат билан». «Песняри» ансамблининг концерти.
17.15 Мультфильм.
17.50 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.
18.20 «Ҳайвонот оламида».
19.20 Тинчликни сақлаш Совет комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати.
19.50 «Қишлоқ ўқитувчиси». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Кинопанорама».
23.30 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». Ҳайкалтарош В. Мухина.
9.55 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
10.25 Ритмик гимнастика.
10.55 «Егор Иванович». Телефильм.
11.55 «Маяковский биз билан».
12.50 ЧИТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
14.10 М. Смирнова. «Шаҳарда об-ҳаво яхши». Телеспектакль.
15.55 «Музикали киоск».
16.25 «Саёҳатчилар клуби».
17.25 «Бахмал мушук». Бадиий фильм (Вьетнам).
18.40 Останкино концерт студиясида ўқитувчилар учун концерт.
20.15 «Халқаро обзор».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Здоровье».
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» — «Шахтёр». Днепропетровскдан олиб кўрсатилади.
23.45 Сув чанғи спорти бўйича СССР чемпионати. Крилатское эшкак эшиш каналидан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Совет киноси усталари». СССР халқ артисти Г. Юматов.
11.25 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Жасорат саҳифалари».
12.25 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.).
13.00 «Нуқта, нуқта, вергуль». Бадиий фильм.
14.20 «Ўзбек совет шоирларидан янги таржималар». Муҳаммад Али.
14.50 «Замандас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).
* * *
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мактаб ўқувчилари учун. «Тинчлик дарси».
18.40 Мультфильм.
19.00 «Бугун — Билимлар куни».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўқитувчилар учун концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Сифатли тола учун».
22.25 «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм.
00.05 Кўрсатувлар программаси.

● 17.40—21.30 ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ЯКШАНБА, 2. IX
НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Нефть қитъаси ёнида». Ҳужжатли фильм премьераси.
10.25 «Будильник».
10.55 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
11.55 «Здоровье».
12.40 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
13.10 «Қишлоқ янгиликлари».
14.10 «Музикали киоск».
14.40 Болалар учун фильм. «Биринчи синф ўқувчиси».
15.50 «Саёҳатчилар клуби».
16.55 «Бадинь майдони узра байроқлар». Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрамига бағишланган киноочерк.
17.10 «Ёшлик» вокал-чолғу ансамблининг концерти (Вьетнам).
17.40 «Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». Кўрсатувда СССР Газ саноати министри В. А. Динков иштирок этади.
18.10 Мультфильмлар.
18.40 «Халқаро панорама».
19.25 «Хатларингиз асосида». Нефть ва газ саноати ходимларининг талабларига биноан концерт.
20.15 «Югур Саймон, югур». Бадиий фильм (АҚШ).
21.30 «Время».
22.05 «Сопот-84» эстрада қўшиқлари халқаро фестивали.
23.10 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!».
9.20 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
9.50 Мультфильм.
10.00 «Рус тили».
10.30 «Қишлоқ кўчасидаги учрашувлар». Телефильм.
11.00 А. Скрябин. 3-симфония. Москва Давлат симфоник оркестри ижро этади.
11.50 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.45 «Ҳаммаси мушукдан бошланди». Болалар учун телевизион бадиий фильм.
14.00 Мультфильм.
14.10 «9-студия».
15.10 Донецк академик опера ва балет театри солистларининг концерти.
15.40 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
16.10 Машҳур совет ижрочилари — Ленин мукофотининг лауреатлари. СССР халқ артисти А. Соловьяненко концерти.
16.55 «Мардлик». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
18.00 Ҳужжатли фильм.
18.10 «Оқшом тароналари». Концерт.
18.35 Останкино концерт студиясида ёзувчи А. Алексин билан учрашув.
19.55 «Ўтган уруш акс-садоси». Ҳужжатли фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Давлат академик Большой театри духовой оркестрининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Карьердаги карнайчи». Бадиий фильм.
23.20 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Пахтакор». 2-тайм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Санъат байрами» мактаб ўқувчилари кўрик-конкурсининг якунловчи концерти. В. И. Ленин номли СССР Халқлар дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
11.45 Телевизион миниатюралар театри.
12.30 «Қувноқ стартлар».
13.40 Телевидение экранида биринчи марта. «Хирурглар». Бадиий фильм (рус.).
14.50 «Ўзбекистон спорти».
15.20 Реклама.
* * *
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Бахтли болалик». Адабий-музикали композиция.
18.45 Янги мультфильмлар программаси.
19.15 «Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 СССР ва ЎзССР ёзувчилар Союзининг 50 йиллигига. Ғ. Ғулом. «Шарқдан келаётирман».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Рақсларим — орзуларим. ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Г. Жўраева рақсга тушади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Насиба Абдуллаева куйлайди». Видеофильм-концерт премьераси.
23.20 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Пахтакор». 2-тайм. Москвадан олиб кўрсатилади.

● 16.45—21.30 ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

Польша ва Югославияда бўлиб ўтган IX халқаро фольклор санъати фестивали ва Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ халқ ашула ва рақс ансамбллари конкурсининг лауреати, Тошкент шаҳар, Октябрь райони «Баёт» маданият уйи қошидаги

«БАЁТ»
ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК ХАЛҚ АНСАМБЛИ
СТУДИЯСИ
ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН
ансамбль ижодий составини янада кенгайтириш мақсадида
1984-85 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЯНГИ ЎҚУВЧИ-ИШТИРОКЧИЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— **ўзбек миллий халқ чолғу асбоблари оркестри ва созандалар ансамбли бўлимига**: доира, дутор, қашқар рубоби, афғон рубоби, чанг, ғижжак, най, қўшнай, кларнет, баян, аккордеон, костаньета ва бошқа чолғу асбоблари;
— **халқ рақслари бўлимига;**
— **«Камалак» доирачилар бўлимига;**
— **қўшиқ, вокал ва хор санъати бўлимига;**
— **«Чеҳра» миниатюра ва конферансьелик** (бадиий сўз)**бўлимига;**

Студияда олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари, ишчи ёшлар, мактаб ўқувчилари ва бошқалар ўқиш ва ишдан ташқари ҳолларда, бўш вақтларида қатнаб ўқишлари мумкин.

Юқоридаги ҳамма бўлимларда ўқув муддати 3 йил. Битирувчиларга махсус гувоҳнома билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга кириш учун йўлланма берилади. Шунингдек, студияни муваффақиятли тугаллаганлар, давлат театрлари ва республика халқ ашула ва рақс ансамблларига ҳам ишга юбориладилар.

Дарслар махсус ўқув корпуслари ва театрларида олиб бориладн. Ўқишга кирувчилар эса танлаган ихтисослари бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар.

Бу бўлимларга Тошкент шаҳрида яшовчилар қабул қилинади.

Шунингдек, маданият уйи қошида қуйидаги махсус ўқув корпуслари мавжуд: бичиш-тикиш курси — ўзбек ва рус группалари: ўқиш муддати 1 йил.

Радиотелемастерлик техника курси — ўқиш муддати 1 йил.
Машинкада ёзув курси — ўқиш муддати 6 ой.

ЭСЛАТМА: юқоридаги махсус курсларга имтиҳонсиз қабул қилинади. Битирувчиларга гувоҳнома берилади.

Ҳамма бўлимларга ҳужжатлар 5 сентябргача қабул қилинади.

Консультация ва кириш имтиҳонлари потокларга бўлинган ҳолда қабул давомида ўтказилади. Дарслар 15 сентябрдан бошланади.

Хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари мумкин: санъат соҳасига ўқишга кирувчилар директор номига ариза, таржимаи ҳоли, яшаш ва ўқиш жойидан справка, (квартирада яшовчилар справка топширмайдилар), 3х4 см. ва 10х15 см. ҳажмида 4 тадан 8 дона фотосурат, папка, скоросшиватель, конверт топширадилар.

Паспорт, ҳарбий билет, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ва бошқа ҳужжатлар шахсан кўрсатилади. Махсус техник курсларга ўқишга кирувчилар эса ариза, 2 дона кичик фотосурат, скоросшиватель топширадилар.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ (дам олиш кунисиз) СОАТ 9.00 ДАН14.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

ЭСЛАТМА: давлат театрлари ва ансамблларида ишлаган ва яхши ижодий характеристикага эга бўлган абитуриентлар студияга имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Беруний кўчаси, «Марказ-27» квартали (7, 15, 16-трамвайлар, 8, 18-троллейбуслар, 11, 28, 64-автобусларнинг «Ғунча» кинотеатри» бекати), «Баёт» студияси, 2-қават. Телефонлар: 42-23-70, 42-23-71.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
қуйидаги ихтисослар бўйича
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ В.И.ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИГА ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: ярим ўтказгичли асбобларни йиғувчилар, электрон техника асбоблари ва деталларни синовчилар, электрон техника асбоблари ва деталларининг контролерлари, радиоаппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ва регулировкачилари, технологик ускуналарни созловчилар, синов ускуналарининг созловчи-монтажчилари, токарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар, слесарь-асбобсозлар.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТ—ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8 синф маълумоти бўлганлар учун 3 йил, 10 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 6 ой, радиоаппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ихтисослиги бўйича қабул қилинган 10 синф ҳажмида маълумотли бўлган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар, технологик ускуналарни созловчилар, токарь, фрезерчилар, слесарь—асбобсозлар 72 сўм ҳажмида степендия билан таъминланади. 8 синф ҳажмида маълумотлилар давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 38 процентини оладилар.

Ўқиш вақти иш стажига қўшиб ҳисобланади.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5—алоқа бўлими, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко» бекати). Телефон: 91-14-51.

КИНО

25, 26 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЧАНГАЛЗОРЛАР ҚИРОЛИ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 44-21-74).

«ДИНОЗАВР ҲАҚИДА АФСОНА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69); **Қозоғистон** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«БЛЕФ» — **Ватан** (жуфт соатларда), **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«АЙБЛАШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 58-36-06), **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66), **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21), **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«ИМКОНИЯТ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 58-36-06), **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«ҚАЙСАРНИНГ ҚУЮЛИШИ» — **Дружба** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 66-15-75).

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

25 АВГУСТ, 1984 й.

Р—12411.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12